

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6
Negyedévre . . . 3

Bérmertelen levelek
csak ismert kezekről fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatkak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Pettnél nagyobb, avagy
diszkrétus, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért téríték szerint min-
den negyszög centim. után
6 fill. számítatik.

Allandó hirdetéseké: ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A tokaj-hegyaljai szőlőfelújítás eredménye.

Az egész ország, maga a kormány is, élénk érdeklődéssel kíséri azt a nagyfontosságú tevékenységet, melyet a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosok évek hosszú sora óta fáradságtalanul és nagy tőkék feláldozásával kifejtének. De különösen széleskörű a figyelem az iránt, hogy mi lesz az eredménye a világhírű Tokaj-Hegyalja szőlői rekonstrukciójának?

Ez a kérdés épp most emelkedik kiváló jelentőségre, mert az újonnan telepített szőlők termőképessége mindinkább nagyobb és a községenként összeállított hivatalos kimutatás szerint a legutóbbi szüreten már *harmincezer gönci hordó bor termett*, magokban a szorosán vett tokaj-hegyaljai községekben.

Már ez is oly hatalmas mennyiség, hogy igen komoly gond lépett előtérbe. Most már nem a *szőlőtelepítés*, hanem a *borértékesítés* képezi a nagykérdést, mely eldönti a Tokaj-Hegyalja birtokosainak és lakosainak sorsát.

Fel kell tehát vetni az *értékesítés* országos fontosságú ügyét, hisz a termés évről-évre fokozódik. A bor ára pedig most még nem kedvező. A magyar bor népszerűsége, hitele, hazánkban is, a külföldön is, sokszor éles csorbákat szenvedett.

Még ennél is nagyobb baj az, hogy a Tokaj-Hegyalja éveken át nem termelt: t. i. a filloxera-csapás szomorú időszakában. Nem volt árú. Elszóktak régi, biztos és jó vevőink: Galicia, Posen, Lengyel- és Oroszországból; elfordult tőlünk a külföldi figyelem.

Az első köteleesség tehát, hogy meggyőzzük a külföldi és belföldi közönséget arról, miszerint a Tokaj-Hegyalja *ismét ter-*

möképes; hogy a Tokaj-Hegyalja évszázados régi világhírűnek megfelelő kincseket hoz ismét, vagyis hogy a rekonstrukciós folytán termelt borunk talán még jobb is, mint a filoxera-pusztítás előtt. Csak ha ennek hírére belevisszük a közönségbe, szerezhetjük vissza az elvesztett bel- és külföldi piacot. Meg kell győzni a közönséget, hogy *van borunk*, s hogy azt gondosan, az okszerű kezelés modern elvei alapján kezeljük. Ha minderről sikerül meggyőzni a közönséget, úgy ismét visszahódítjuk a Tokaj-Hegyalja egykori jeles és tetemes fogyasztóit. És így majd megállapíthatjuk, hogy nem vesztett kárba az a sok munka, töke és fáradság, melyet szőlőink rekonstrukciójára fordítottunk.

Az értékesítés nagy kérdését tehát helyesen megoldani a mai nap legfontosabb kötelessége. Örömmel vesszünk tudomást minden olyan tényről, mely a Tokaj-Hegyalja birtokosainak és népének egykori jólétét ismét megteremteti, a Tokaj-Hegyalját régi virágzásához juttatni alkalmas.

E szempontból mérlegeljük azt a hírt, hogy a nagyhirű *Jalics A. Ferenc és Társai* budapesti bornyagykereskedő cég — melynek az egész külfölddel vannak régi összeköttetései és a magyar borkereskedelem legszolidabb képviselőinek egyike — figyelmét és tevékenységét a Tokaj-Hegyaljára ismét kiterjeszti és most már nagyra nőtt termésünk értékesítését programjába veszi.

Hogy itt csakugyan a Tokaj-Hegyalja érdekeiről van szó, biztosíték erre nézve az, hogy a *Jalics A. Ferenc és Társai* cég a tokaj-hegyaljai borüzlet intenzívebb fejlesztése végett *Szabó Gyula dr.* kir. tanácsos, tállyai szőlő-nagybirtokossal, kit mint jeles borászt az egész ország, mint a szőlőrekonstrukció terén úttörő, fáradsat-

lan férfit *mi* ismerünk, lépett társviszonyba és vele egyesülve fogja a tokaji bor értékesítésének nagy munkáját végezni.

A tokaj-hegyaljai bortermelésre nagy jelentőségűnek tartjuk az egyesülést. Mert míg a *Jalics A. Ferenc és Társai* cég kereskedelmi szakképzettsége és tőkéje folytán hivatalos van a világgiacon számunkra való visszahódításánál a leghathatósabban közreműködni: addig *Szabó Gyula dr.* — kinek régi, egész a múlt század elejéig vizsgálom nagy, saját termésű borkészlete közismeretes — elismert szakképzettsége és helyi ismerete folytán a borbevásárlás teljes megbízhatóságát biztosítja és kettejük közreműködésével meg lesz a kellő összhang a termelés és kereskedelem között, a mi felfogja lendíteni a tokaji borkereskedelmet és igazán eredményessé fogja tenni a szőlők rekonstrukcióját.

Sok sikert kívánunk mindnyájunk jól felfogott érdekében szép vállalkozásuknak. D.

Közigazgatási eljárás egyszerűsítése.*

(H. Ö.) A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. t.-cikknek a jogorvoslatokról szóló első fejezetében foglalt rendelkezéseit 1902. évi január hó 1-ével életbeléptette a belügyi kir. minister.

Mint az életbeléptetés tárgyában kiadott belügyministeri rendelet is felel, az életbeléptetés a törvény fokozatos végrehajtásának megindításul történt s a végrehajtási utasítás első azok közül, melyek hivatalos vannak a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényben lefektetett elveket az életbe átültetni.

A kérdés közérdekű voltánál fogva nem tartjuk feleslegesnek a végrehajtási rendelet bővebb ismertetését; mert a közönségnek — még a nem perlekedő közönségnek is — nap nap mel-

* A „Máramaros” után.

Szerk.

TÁRCA.

A munkavezető.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Irtta: Mok Ferencné.

A hó sűrű pelyhekben esett, sötét est borult a tájra. Egy magányos férfi siető léptekkel igyekezett a völgy mélyén füstölő hatalmas épülethez, a nagy vasgyárhoz. Kissé elkésett s most gyors járással akarta mulasztását pótolni. A puha hóba csizmája mélyen süppedezett be, a kalapja karimája tele volt friss hóval. Mind sietőbb volt a férfi lépése; a dombon a gyalog-ösvényről már letért s most még a nagy emlékoszlop mellett egy kanyarulatot kellett tenni és ott volt műhelyében.

A gyári kéményekből szürke, nehéz füst-felhők hömpölyögtek ki, amott sziporkázó tűz jelezte a vasak kalapácsolását, hengerlését. A gyári csengő megszólalt. Most van a munkaváltás órája s neki ott kell lennie a cserénél. Kipirosodott arccal, izzadt homlokkal érkezett műhelyébe Mátray Sándor, a gyár munkavezetője, az acélöntés első mestere.

A mint a sötét éjtől a gyár világosságába lépett — mintha vakította volna a fény — kezeit szemére nyomta és pillanatig szótlan, merően állott munkásai előtt. Talán nem is káprázott a szeme, csak bántotta annak a magas, barna fiúnak a látása . . .

Mátray most levetette prémes kabátját és

felöltötte munka-zubonyát. Majd odalépett a nagy kohóhoz, belenézett a vizsgáló nyíláson abba a forró lávába, mely ott morgott, sistergett, azután vegyi szert vett elő, két-három marékkal dobott beléle a forró anyagba és várta az eredményt. Lila színű, zöld árnyalatú remek szép tűzijáték sziporkázott ki a kéményből.

Most a munkások a nagy öntéshez megtették előkészületeiket. Mátray odaintette magához a második öntőt — Lenczi Ádámot. Egy magas nyúlánk ifju, pörge bajuszzsal, mosolygó szemekkel lépett elő. Utasításait adta neki, de midőn szeme az ifju gúnyos tekintetével találkozott, forró vére fellázadt ereiben, majd torrához kapott, mintha a haragot vissza akarná szorítani.

Ne most — gondolta — nincs itt helye számadásnak! Most szolgál mindkettő, első a kötelesség! Elfordult az ifjutól és halkan, fogai közül sziszegte:

— Lenczi Ádám vigyázz magadra! Szemed a munkánál legyen, de az eszed se kalandozzon tilos utakon.

Lenczi megdöbönt! Hát tudna már bűnről Mátray? Vagy az asszony árulta volna el? Képtelenség! Mátrayné forró szerelemmel csüng kedvesén és két gyermekét, urát is ott hagyná érette . . .

Az ifju szíve nyugtalanul vert, szinte félt most mestere, a komoly Mátray mellett dolgozni. Megdöbben arra a gondolatra, hogy most a Mátray kezében van az élete, tőle függ a sorsa . . .

A munkavezető jelt ad. A csapó ajtó felnyílik és a tüzes, forró, olvasztott anyag nagy zúgással hömpölygött ki a kohóból és a forgó lábon járó üstbe ömlött alá. Az agyag formákat a vas „daru” sorba hozta elő.

Mátray a vaskorlátnál áll. Szeme előtt sötétkék üveget tart. Egy sereg munkás feltűrt ingujjakkal, a mellen nyitott inggel, izzadt, zsiros arccal, vasrudakkal kavarja a forró masszát. A sötét alakok úgy mutatnak, mint a mesebeli koboldok. A tűz szeszélyes árnyékokat rajzol a pléhvél borított falakra.

Lenczi Ádám a „daru” szereli. Mátray nyugodt szemmel nézi munkásait, ő felel az öntés sikeréért. S most Ádámra esik tekintete, mire szilaj harag kezdi fojtogatni. Halántékán gazdag cseppekben ver ki az izzadság. Nem a külső meleg teszi ezt. Ahhoz ő már ifjuságától hozzá szokott, de belül van valami forró, égető . . . Csak ki kell nyújtania kezét és gyűlölt ellensége ott fulladhatna abban az acélban, ifju bűnös teste korommá égne a forró lávában — —

Megérdemelne! Hiszen ellopta az ő legdrágább kincsét: felesége szívét. Hónapok óta szeretik egymást és ő csak most tudta azt meg. Mikor olyan nagyon bizott az ő csalfa, bűnös, szép feleségében! Mivel érdemelte e csapást? Nem elég gyöngéd szeretettel vette körül ifju nejét, nem érette dolgozott-e éjjel-nappal? De persze Ádámnak mosolygó, kék a szeme, se-lyempuha, göndör a bajusza, az öltözködése meg-cifra!

Az erős ember kinyújta a vaskorlátot fogta meg és szorongatta vad erővel, midőn arra gon-

lett akad dolga a közigazgatási hatóságoknál, gyakran szorul arra, hogy azok intézkedései ellen jogorvoslatot éljen s bizony nem kis gondot ad sok esetben a törvények és rendeletek utvesztőjéből tanulmány tárgyává tenni azt, hogy hová, mily határidő alatt és milyen alakban kell jogorvoslatért fordulnia?

I.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. tc. hét fejezetre oszlik.

Az első a jogorvoslatokról, második a rendőri bíráskodásról, a harmadik a kihágási pénzbüntetésekéről, a negyedik a kézbesítésekről, az ötödik az ügyvitelről, a hatodik a pénzkezelésről és számvitelről szól, a hetedik pedig záróhatározatokat tartalmaz.

Mint fentebb említettük, a f. év január elsejével csupán az első fejezetben foglalt rendelkezések léptek életbe s így a végrehajtási rendelet is csak a jogorvoslati módokkal foglalkozik.

A törvény és a végrehajtási rendelet a közigazgatási ügyekben a felelősséget három, egymástól eltérő sajátos nemet különbözteti meg: a felelősséget, a felülvizsgálati kérelmet és a felfolyamadást.

Felelősséggel lehet élni az elsőfoku és az első fokúval egybe nem hangzó másodfoku határozat ellen; felülvizsgálati kérelemnek van helye az elsőfokúval egybehangzó másodfoku határozat ellen, végül felfolyamadás használható akkor, mikor az elsőfoku hatóság a felelősséget, vagy felülvizsgálati kérelmet hivatalból visszautasította.

Rendkívüli jogorvoslati eszközként említi fel a törvény az újrafeltételt.

Mindezek felül, természetesen, fentartatik az 1886. évi XXVI. t. cikkben alapuló panasz, mely továbbra is a közigazgatási bíróság elé tartozik mindazon ügyekben, melyeket a fentebb hivatott vagy más külön törvények oda utalnak.

A jogorvoslati eszközök mikénti gyakorlását a következőképp szabályozza a végrehajtási utasítás:

Az elsőfokúval érdemileg egybehangzó másodfoku határozat ellen felelősségesnek rendszerint nincs helye. E szabály alól kivételnek:

a) A törvényhatóságoknak a városok és községek javadalmait, vagyonát és pénzalapjait érdeklő másodfoku határozatai,

b) a közigazgatási bizottságnak vizsgai engedélyezési ügyekben hozott másodfoku határozata,

c) ipari, kereskedelmi és mustra oltalmi ügyekben hozott határozatok.

Felülvizsgálati kérelemnek az elsőfokúval érdemileg egybehangzó másodfoku határozat ellen akkor van helye, ha az alsóbb foku hatóság illetéktelenül járt el, vagy eljárása a törvényt, kormányrendeletet, vagy törvényes szabályrendeletet sért. A felelősséges ezen utóbb említett neme tehát csupán a törvényben megjelölt jogszérmek orvoslására használható, s ügyköréből a ténykérdés teljesen ki van zárva.

Harmadfoku határozat ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

A felülvizsgálati kérelem mindig az illetékes miniszterhez intézendő.

Ugy felelősségesnek, mint felülvizsgálati kérelemnek csak véghatározat ellen van helye.

dolt, hogy felesége hányszor ölelhette, csókolhatta azt a szép fiút, míg ő nehéz munkája után járt.

A férfi szakála megremeg a száj kinos rándulásától, fakó lesz az arca, a szemek meg elborulnak.

Adám, mintha érezné a munkavezető szemét magán pihenni, a szive meg-megdobban egy féló, kinos sejtéstől.

A mint fel akar a lépcsőn jönni, hogy a „darú“-nak irányát szabályozza, az izgalomtól, nyugtalanságtól szeme elkáprázik és félre lép, megtántorodik! Egy pillanat még s a ifju ott ég szénén a tüztengerben, bűnös szive ott perzselődik hamuvá...

Mátray kinyújtja izmos karját, mintha még siettetni akarná a sorsot, hogy végezze megtorló, igazságos ítéletét az ifjun — — — de azután feleszmél. A kötelesség, az „ember“ felébred benne. Ő felel munkásai életéért, az ő lelkén, becsületén száradna ez a szörnyű halál. Gyors ugrással ott terem az elszédült ifjunál, erős karjaiba kapja és a lépcsőn lesietve a lócára fekteti. Majdvissza siet figyelő helyére.

A tüzes folyó kiapadt már, a rekeszt lebozsajtja, az agyagformák a földben vannak elhelyezve, azokban hűl ki és kap formát az acél. Az öntés sikerült, sippal jelt ad. A munkások szétoszlának, egy része a kádakban siet megfürödni, egy másik csapat a fali szekrényhez igyekszik és kézzel-kézre adják a pálinkás üveget.

Leneci Adám ott ül a lócán, kezére hajtva fejét. Gondolkozik. Nem képes felfogni, hogy

Közbeeső hatósági intézkedések jogorvoslat tárgyát nem képezhetik.

II.

A jogkereső közönségre nézve legfontosabb intézkedéseket tartalmazza a végrehajtási rendelet 5. és 6. szakasza. E szakaszok a felelősséget mindig az elsőfokon eljáró hatóságnál nyújtandó be. Az illetéktelen helyen előterjesztett felelősséget a hatóság el nem fogadhatja, ha pedig posta útján érkezik a felelősséges, vagy felülvizsgálati kérelem, azt az illetéktelen hatóság az illetékes hatósághoz a fél veszélyére köteles nyomban továbbítani.

A meg nem engedett felelősséget az első foku hatóság hivatalból visszautasítja. A visszautasító végzés ellen felfolyamadásnak van helye.

A felelősséget előterjesztésének határideje bármely közigazgatási ügyben 15 nap. Ezen általános szabály azonban csak a felelősségesekre terjed ki s így nem alkalmazható a végrehajtási rendelet ezen intézkedése az egyes külön törvényekben megengedett nyilatkozatokra, észrevételekre, felszólamlásokra.

Különbözik pedig ugy ezen, mint az 1901. évi XX. t.-cikkben meghatározott egyéb kivételek a jogkereső közönség tájékozottságára bémítólólag hatni nem fognak, mert az eljáró hatóságoknak kötelességévé teszi az utasítás, hogy a jogorvoslati módot, a felelősséget benyújtásának helyét és határidejét, határozataik és végzéseik szövegezésénél mindenkor tüntessék fel.

Jogában áll a félnek a felelősséget szóbelileg is előterjeszteni ugyancsak az első fokban eljáró hatóságnál, mely esetben a hatóság a szóbeli felelősséget jegyzőkönyvbe foglalja.

A közigazgatási határozat végrehajtására nézve szabály, hogy a felülvizsgálati kérelem és a felfolyamadás a határozat végrehajtását nem fűggeszti fel.

Az első fokúval egybehangzó másodfoku határozat tehát mindig végrehajtható; jogában áll azonban a hatóságnak kivételes méltánylást érdemlő esetekben a végrehajtást a fél indokolt kérelmére felfűggeszteni.

Igazolási kérelemnek a felelősséget határidő elmulasztása, vagy a tárgyaláson való meg nem jelenés esetén van helye.

Az újrafeltétel megengedhetőségének feltétele, hogy a fél oly döntő bizonyíték birtokában legyen, melyet a felfűggesztés folyamán önhibáján kívül nem használhatott fel. Az újrafeltétel iránti kérelmet a véghatározat kézbesítésétől számított egy év alatt annál a hatóságnál lehet benyújtani, a mely a fűggesztésben a jogerős véghatározatot hozta.

Ezek röviden egybefoglalva azok a szabályok, melyek hivatva vannak a közigazgatási eljárást a jogorvoslati módokat tekintetében egyszerűsíteni. A gyakorlat, bizonyára, fog közzétűk felfedezni olyat, mely módosítására szorul s így az új rendszer tökéletes bevalása csak az évek tapasztalataitól remélhető.

Nagy mértékben hozzá fog járulni az egyöntetűség kérdésének teljes megoldásához az 1901. évi XX. t.-c. II. fejezetének (Rendőri büntető bíráskodás) végrehajtása, ami talán a legközelebbi idők kérdése. Mert számos oly közigazgatási ügy van, mely a rendőri bíráskodási joggal annyira összefűggesztve áll, hogy ettől alig választható el s így a nagy közönség tájé-

ellensége, Mátray, miért mentette meg a biztos halálból. Hiszen ő elrabolta boldogságát, megsemmisítette életét s most így fizet vissza? Ilyen jó, nemes ember a szeretőjének az ura?...

Sokáig ült így a fapadon, míg a gyári csengő fel nem ébresztette merengéséből. Felpillantott. Előtte Mátray állott, szeméire mélyen aláhúzott sikkával, prémes gallérjából alig látszott az arca. Kemény hangon szólt az ifjuhoz:

— Adám! velem jössz haza, az út igen sikk, meredek, nem jó egyedül menni!

Leneci Adám merően nézett maga elé. De a háláérzet pillanatra felszökött szívéből, kezét kinyújtotta, hogy köszönetet mondjon mesterének.

De Mátray elfordult.

— Menjünk! — szólott és előre ment.

A gyárban zakatoltak a gépek, a kémények öntötték a füstöt, a nagy kalapács ütése, hengerek forgása kihallatszott a sötét éjbe.

Mátray felment a dombos útra, lassú léptekkel kísérte az ifju. A kökeresztnél, ott, a hol két út találkozik, megfordult Mátray, a havat lerázta magáról, melléből vad hörgés szakadt föl, ökolbe szorult keze az ifju után nyúlt.

Leneci ijedten, összerézzenve hátralépett.

— Gyáva! — kiáltotta a munkavezető s a másik pillanatban átnyalábolta az ifju ruganyos alakját. — Ott megmentettelek, mert kötelességem volt. En vagyok mestered, vezetőd; de itt a férj kéri számon felesége szeretőjétől a becsületét, a boldogságát...

Az izmos férfikezek szorosán átfonódnak

kozottságának fokozását és kényelmét előmozdítani célzó intézmény nagy mértékben fog közeledni céljához, ha a rendőri bíráskodás a törvényben lefektetett irányelvek alapján célszerű végrehajtási utasítással véglegesen szabályozva lesz.

A kultura.

— A „Zsidó gimnázium“-ról. —

Nem tartom szükségesnek kiemelni, hogy a kultura művelése, annak minden ágán való fejlesztése és emelése minden nemzetnek első és legfőbb kötelessége. Mennél magasabban áll e téren egy nemzet; mennél számosabb kulturális intézményekkel rendelkezik, mennél tágabb tért foglalt el: annál hathatósabb befolyása van a nemzetközi koncertben, mert annál biztosabb álláspontra helyezkedhetik, annál nagyobb tiszteletet és megbecsülést tud magának kivívni és annál magasabbra bír emelkedni.

Ezek az elmékedések nem újak. A történelem már rég igazolta ezeket, csak rá kell mutatnunk Német-, Anglia és Franciaországokra, Elő példák, melyek serkentően hatnak más nemzetekre is. És lassan bár, de annál intenzívebben átlantálódnak.

Tudva mindezeket, miért foglalkozom tehát e témával? Hisz a kultura hasznosságáról, szükségességéről a „Zemplén“-nek csak a mult heti számában írtam, midőn üdvözöltem a „Kazinczykőr“ létrejöttének szép és nemes eszméjét! Soha sem elég ezzel foglalkozni, mert az eszmék tisztázására üditően és a netán hitetlen Tamásokra meggyőződen hatnak az ilyen mű fejtegetések.

A „Zemplén“ ma egy hetes számában jelent meg a „Zsidó gimnáziumok“ cím alatt egy cikkely Klein Simon hitsorsosom és orvos-doktor kollegám neve fölött.

A cikkely írója élesen támadja meg a zsidó gimnázium tervbe vett létesítését és pedig perhorreszkálja azt — hazafiságból! Tisztelem minden embernek a meggyőződését; kalapot emelek, hogyha a tiszta meggyőződés hangja szólal meg, avval a hozzáadással azonban, hogy „quod uni justum, alteri aequum!“

Ugy hiszem, köztudomású tény, hogy a budapesti izr. hitközség nem fukarkodik kulturális intézmények felállítására és fenntartására érdekében, sőt azokra horribilis összegeket költ. A tervezett „zsidó gimnázium“ is, szerény felfogásom szerint, kulturális intézmény és pedig — a mint informálva vagyok — nem egyes-egyedül zsidók számára, hanem nyitva lesz minden rendű és rangú vallásfelekezetiék számára is. Az az intézmény tehát nem „zsidó“ gimnázium akar lenni, hanem zsidópénzen felállítandó kulturális intézmény.

Es ez nem esorbitja, hanem inkább emeli a hazafiságot. A mellett a „magyarok Istene“ marad a mienk is és pedig mindörökké! Annak az intézetnek a felállítását a kulturális intézmények szaporítását jelenti hazánkban és semmi más!

A ki másnemű intenciót akar ennek impuálni: görbe úton jár!

A Liptó-Szt.-Miklósra tervezett zsidó gimnázium felállításának eszméjét elejtették. Az alap nem elegendő annak építésére és fenntartására, a mit én, részemről, szívémből sajnállok; mert az

Folytatás az I. mellékleten.

az ifju dereka köré, majd a torka után nyúl. Leneci a heves támadásnak ellent akar állani — ellöki Mátrayt, hogy az a hóba kerül el. — De felkapáskodik. Ujjult erővel támad ellenfelére. A sötétben alig látják egymás körvonalait. A nagy dulakodásban mind lejjebb jutnak a domból. Ott fekszik mindkettő a hóban. Egymást fojtogatják. Mátray hörgő. A nagy, erős ember nem bír a nálánál sokkal gyengébb ifjival. Kapkod levegő után. A hó arcába tapad, alig tud lélegzeni. Most Leneci hirtelen mesterére ugrik, két kezét a hatalmas testnek támasztja és nagyot lódit rajta. A lejtőn mind lejjebb esúszik Mátray. A mély szakadékig csak egy lépés... Leneci nem látja ezt, meredten nézi a nagy ember kinos vergődését — ki csak gurul tovább a veszedelemben. Segíthetne — de nem teszi. Egyiküknek pusztúlni kell s ő még élni akar — oly ifju még s úgy szeretik...

Elfordul, hogy ne lássa a zuhanást, gyilkos gyáva munkáját. S mire visszanéz, már nem lát ott semmit, csak a hó van összefeküdvé...

A munkavezető a szakadékban pihen már, halotti leplet szítált föléje a frisen esett hó...

Adám ott áll a domb szélén. Halálverőtek ül homlokára, szívet félelem, borongás szoritja össze.

Távolról a gyár zakatolása, éles esengtyűszo hallatszik — valahol meg egy kutya csahol föl.

A hó meg hull — hull, sűrű nagy pelyhekben...

(Vége.)

a gimnázium ott egy erős bástya lett volna bizonyos aspirációk terjedése ellen — a magyar szónak és a magyar hazafias szellem terjedésének pedig csak tágabb tért nyitott volna!

(Ungvár.)

Thomán Dávid dr.

Zsidó gimnáziumok.

— Válasz Klein Simon dr. urnak. —

A „Zemplén“ mult heti számában Klein Simon dr. a fenti cím alatt keservesen panaszkodik, hogy a budapesti zsidó gimnáziumot akarnak alapítani. Ezt ő lehetetlennek mondja s el nem tudja képzelni, hogy *hatszorosai ily hazafiatalan (!) antiszemita (!) dolgot tudnának művelni.*

Budapest művelt és felvilágosult zsidóságát már évek óta foglalkoztatja egy gimnázium létesítésének a kérdése. (Középiskola felállítására két, 800,000 koronára rugó alapítványt fogadott el.) Beátja, hogy legfőbb ideje, hogy a zsidók is állítsanak középiskolákat, melyekben természetesen keresztény tanulók is, csak ugy találjanak helyet, mint a zsidó tanulók.

Azaz pardon! nem úgy, mert a zsidó tanulókat sok felekezeti középiskolába csak kettes tandíj fizetése mellett veszik föl, a zsidó középiskolába pedig a keresztény fiúk ugyanolyan feltételek mellett juthatnak majd, mint a zsidó tanulók.

A keresztény felekezetek akkor rótták le adósságukat a magyar kultúra iránt, mikor középiskoláikat felállították. A zsidók akkor nem állhattak középiskolákat, mert azt meg sem engedték volna nekik. Csak türt lakók voltak és felekezetszámba nem mentek. Most legelső sorban a pesti zsidó hitközség készül legalább részben leróni tartozását a felekezetek, az állam és a kultúra iránt.

S ime előáll cikkirő és epés szenvedelmel hangoztatja, világgá kürtöli, hogy a budapesti zsidók hazafiatalan, sőt antiszemita dolgot művelnek, mikor a középiskolák tulzsfaltsága miatt szükségessé vált gimnáziumot létesíteni!

Igaz ugyan, hogy ily fontos, az egész országot érdeklő ügyben a vidéki hangokat is elolvassák, de a mérleget egy cseppet sem billentik el: azonban hát a hang csak hang marad és ott a vidéken cikkirő „hangjai,“ (értsd: cikkei) talán találunk némi visszhangra, eljutnak a második, harmadik szomszédba, a paphoz, a jegyzőhöz és ezek mint a „földi szerzeményein“ talán épülnek is. De az ember nőni nem engedi és közbe kfált csendesítően, felvilágosítva.

Egész határozottan tudjuk — és azt a fővárosban mdgjeleű „Egyenlőség“ című irányadó, felekezeti lap is már többször írta — hogy a pesti zsidó hitközség vezérferfiái szükségesnek, üdvösnek vallják a felállítandó zsidó középiskolát, hol néhány száz zsidó és keresztény tanuló alapos oktatásban fog részesítettetni.

„Ily hazafiatalan intézetet nem szabad istápolni!“ — kiált fel mérgében cikkirő.

E vészriadó már arra sem érdemes, hogy komolyan vegye az ember.

A vallás- és közoktatási miniszter évi je-

Eötvös Károly Sárospatakon.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Sárospatak, a magyar vallásos és politikai szabadság történetében dicső szerepet játszott Rákóczi-család fészke, a nemzeti művelődés terén majdnem 400 év óta hatalmas fényvel világitó főiskolájával — szent kötelességet érzett magában arra, hogy az 1848-49-iki szabadságharc dicső vezetőjét, szervezőjét, a nemzeti becsület megvédelmezőjét, Kossuth Lajost, ugys mint a főiskola egykori növendékét, emlékszóborral tisztelje meg, mely a késő utókorban is hirdesse az ifju muzsasereknek: ki volt és mit tett Kossuth Lajos! E szobor költségeinek fedezésére a sárospataki Kossuth-szobor-bizottság f. hó 12-én nagyszabású emlékünnepet és mulatságot rendezett, melyre a közel és távol vidékről meghívta Kossuth nevének tisztelőit s a főiskola tanárait. De a nemes cél mellett a leg-hatalmasabb vonzóerőt kétségkívül Eötvös Károly országos képviselő, a híres kriminálista s kitűnő magyar író megjelenésének és előadásának híre képezte a közönségre nézve.

Eötvös Károly, ki Ballagi Géza országos képviselőnk fölkérésére szíves készséggel ígérte meg a pataki Kossuth-ünnepségen való közreműködését, f. hó 12-én a déli gyorsvonattal érkezett Sárospatakra Ballagi Géza képviselő, Perl Soma ügyvéd s Mezei Ernő hírlapíró társaságában. A vasuti állomásnál a kiváló vendéget nagy közönség várta, s a mint a vasuti kocsiból kilépett, a rendező-bizottság nevében

lentésében mindig kiemeli azt a nagy missziót, melyet a zsidó elemi népiskolák a magyarság tekintetében felmutatnak, a zsidó népiskola az exponált tónemzetiségi vidéken is a magyarságnak és hazafiságnak egyik számottevő képviselője. Ily szellemben fog működni bizonyára a létesítendő gimnázium is. Csak nem gondolja cikkirő, hogy ott államellenes tanokat fognak hirdetni?

A pesti zsidó hitközség akarja is, fel is állítja a gimnáziumot s adja Isten, hogy az ország más vidékén is létesüljön ilyen intézet.

Ha az ország 65,000 unitáriusa képes egy papnevelő-intézetet és két gimnáziumot fenntartani: miért ne létesíthetne a közel egy milliónyi zsidóság 3-4 gimnáziumot?

A mit a cikkirő Herz Fülöp alapítványáról és a lipótszentmiklósi zsidó gimnázium ügyéről állit, az valóban szót sem érdemel. H. nem koplalt és uriasan öltözködött, (Kl. dr. cikkirő ur azt mondja, hogy csak egy alsó nadrágja volt!) De ha a hagyományozás a legpizkosabb uzsorástól származott volna is, azt a lipótszentmiklósiaknak el kellett volna fogadniok, mert az bizonyára bünös lelkét akarná ily jó tettel megváltani. S honnan tudja cikkirő, hogy a poprádiak örültek, hogy H. nem náluk halt meg és hogy nem fogadták volna el a hagyományt? Ez állítás csak cikkirő egyéni véleménye lehet.

Abban pedig Tamás vagyok — mert cikkirő abban is rosszul van informálva, hogy tisztes fizetésért (mint a mennyit felajánlottak) sem fogadna el tanári állást a lipótszentmiklósi zsidó gimnáziumban. Hisz e gimnázium ügye még sohasem volt oly stádióban, hogy már tanárokról kellett volna gondoskodni s így mitsem ajánlhattak fel fizetésül, ennek tiszte-reseért pedig bizony én sem mennék Lipótsz.-Miklósrá tanítani. (In paranthesi megjegyzem, hogy e gimnázium, ugy látszik, nem is fog létesülni, mert a Herz-féle hagyatéka kamatai nem futják a tervezett középiskola költségeire, minélfogva, az állami subvencionnak tul-ságos nagynek kellene lennie.)

Azután mily gunyolódással ir cikkirő a zsidó rabbi-szeminariumról, a magyar művelt zsidóság e büszkeségéről és elsőrangú kulturintézetéről, mely már annyi derék zsidó papot nevelt a hazának!

Ugy veszem észre, hogy cikkirő nagyon unatkozhatik falun és unalmának sötét felhőt akarja eloszlatni elmefutátsaival. Mert mi másnak, mint gyeploeresztett elmefulasztásnak az eredménye pl. a „Zemplén“ egyik utóbbi számában megjelent „Falun“ című cikkének eme kiszakított része:

„Ha (a falu tanácsnak zsidó tagjai) re bene gesta a falu házából távoztukban a mestergerendára felakasztott 10-12 méter hosszú kolbászra pislantauak a szent hébernek, ugy bizonyára azon a helyen az egész gojságot óhajtanák lögni.“

De elég lesz. Esemagában sincs K. ural veszekedni. Nem a magamfajta dereshaju embernek való az. De felháborított, hogy egy újságirő ember — ki véletlenül zsidó is — hogyan építhet minden fundamentom nélkül házat a hangzatos frázisoknak, az alapelküli jajgatásnak, gunyolódásnak, melylyel mélyen sérti a

Radácsi György végrehajtó-bizottsági elnök üdvözölte meleg „Istenhozott“-tal őszinte öröme-nek adván kifejezést a felett, hogy Eötvöst Patakon tisztelheti. Eötvös válasza után a vendégek a zászlókkal feldisített Rákóczi-utcán át bevonultak a városba, Debreczeni Bertalan főiskolai jogigazgató vendégszerető házához, a hol ebéd várta Eötvöst, a vele érkezett vendégeket s a végrehajtó-bizottság tagjait.

Az emlékünnepep délután 3 órakor kezdődött a főiskolai imateremben, a mely erre az alkalomra zsufozásig megtelt előkelő díszes közönséggel. Jelenvolt Sárospatak egész intelligenciája, politikai és felekezeti külömbőség nélkül, eljöttek többben Sátoralja-Ujhelyből is (ott láttuk Matolai Etelét, id. Meczer Gyulát, id. Bajusz Józsefet, Benedek Jánost stb.) és sokan a közeli és távoli vidékről, a 3-4 ik vármegyéből is.

Eötvöst, midőn a terembe lépett, zajosan megéjenezte a közönség. A taps és éljenzés lecsillapulás után a főiskolai Ifj. zenekar közönség kívánatára előadását még egy másik darabbal is meg kellett toldania, — ezután Lengyel Endre dr., a szobor-bizottság ősz elnöke, lépett az emelvényre s olvasta fei elnöki megnyitó beszédét. melynek különösen befejező részlete — Kossuth apotheosisa — mélyen megragadta és szinte könyekre fakasztotta az egész hallgatóságot.

A főiskolai énekkar Kossuth-indulója után következett az ünnepség fénypontja. Eötvös Károly szabad előadása Kossuthról, a turini

felvilágosult zsidóknak hazafias tevékenységét, melylyel édes hazájuk oltárára tett áldozatai számát egygyel szaporítani akarják.

Dixi et salvavi animam meam!

Knopfler Sándor.

Levelezés.

Ág-Csernyő, jan. 14-én.

— Válasz a sztropkai levélre. —

Sztropkó községből jön a hadüzenet! A kiüldözés vészjelző sipja! Trombitának azért nem tartom, mert nem jut el messzire a hangja! Vajjon így fujna e az a sztropkai úri ember akkor is, ha úgy hamarosan egy kis tatár invázió — avagy muszka hadjárat fenyegetné édes, drága hazánkat, azt az édes földet, melynek talán tíz lakója sem beszél úgy, mint az a bizonyos sztropkai úr?! Ugy-e bár, akkor azt mondaná a zsidónak: „te csak maradj itt, vigyáznál fogsz a jószágomra, pénzemre (ha ugyan van) addig, míg én csatározni fogok tatárral, muszkával, bengálival, indussal“... Ugyan t. Felvidéki ur (N° 2 — szerk.) hány zsidót tudna előszámlálni, ki szántszándékkal tette tönkre szomszédját?! Azért, mert ama pár ezer közt egykettő akad az uzsorás fajtából: hát már az egész felvidéki kazárságot akarja földönfutóvá tétetni? Hiszen ha ezek nincsenek, ki tartja fenn a kereskedelem éltető ereit? Tisztelettel kérdem: talán ön és az önhöz hasonló gondolkozású kortársak?

Hát t. Felvidéki uram, nem tudja azt, hogy a hány országból még a zsidók kiüzetek, mindenütt tönkre ment a kereskedelem, utána pedig a politika, tudomány és az egész hatalom.

Ha jobban gondolkoznék a felett, tudhatná, hogy nem a zsidók okai az Amerikába való tömeges kivándorlásnak, hanem a különböző hitel, pénz- meg efféle intézetek, melyekhez még a fogyasztási szövetkezetek is társulnak.

A dedukcióra multkori fejtegetésemben eléggé világosan figyelmeztettem. A felvidéki vármegyékben azelőtt úgy volt, hogy elment világgá a családfo kenyeret és pénzt keresni, azalatt pedig a zsidó koremsáros és kereskedő hitelezett — akár évek hosszú során át. Megtehetette, mert kevéssel beéri és leleményes lévén sok mindenféle de mindig becsületes mellék-kereseti ágon szerezte be a szükségleteit. Várhatott. Manapság az egyesületek és szövetkezetek nem várnak, mert nem várhatnak! Három hónapon túl, ha nincsen fedezet, eladják a házat, földet, tehenet, mindent. A licitáción pedig megjelenhetik a zsidó is a törvény értelmében. Hát ilyenkor aztán a zsidó is jut egy kis darabkához. Rosz néven veszi ezt tőlük? Ok is akarnak élni, ők is fizetnek adót, ők is adnak katonát a hazának, ők is jó, derék, igaz, hű honfiak!!

Szeretem, végtelenül szeretem, bálványozom édes magyar hazámat, melynek földjében ha feküdni fogok, áldani fogom azt a röögöt is,

* Felvidéki ilyet sem nem gondolt, sem nem írt, — következésképp azt az egész dedukciót is, a mi itt következett a „válaszban“-ban és nagyon is eltör a válasz tárgyától, nemcsak törbeli okok, de szerkesztői felelősségünk érzeténél fogva is tisztelettel elhagytuk. Szerk.

szent remetéről s az ő történelmi nagyságáról. Eötvös állva, szabadon, természetes könnyedséggel s mindamellét művészi szépséggel és szabatosággal beszélt; azt a kérdést fejtegette: miben látja ő Kossuth Lajos igazi nagyságát? s előadta, hogy ezt a kérdést 1893-ban Turinban tett látogatása alkalmával a kormányzó előtt is kifejtette. Szerinte Kossuth igazi nagysága abban rejlik, hogy ő 1848-ban megragadta az alkalmat — a mit nagyapánk 1741-ben és 1790-ben sokkal kedvezőbb körülmények közt elmulasztottak megtenni, — hogy Magyarország elidegeníthetetlen jogát a nemzeti önálláshoz nemzeti szabadsághoz Ausztriával és a Habsburg-házzal szemben visszaszerezze. A többi — az egész népnek az alkotmány sáncái közé való fölvétele, a jogegyenlőség kimondása, a nemzeti becsület megvédelmezése az álnok támadással szemben — mind csak másodrendű érdeme Kossuthnak. Miután Kossuth nagyságának alapját kifejtette, emlékének ápolására, kegyeletes megőrzésére buzdított minden magyar embert, s e célból szive legmelegebb óhaját fejezte ki a sárospataki Kossuth-szobor létrejötte iránt.

Eötvösnek körülbelül 3/4 óráig tartó előadását a közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta, ugy szólván minden szavát lelkébe szívta; egyes tontosabb, tartalmasabb kijelentéseinél hatalmas éljenzés és tapsvihar zúgott fel, s előadásának befejezése után az egész közönség felállt s percekig tapsolta és éljenezte a ragyogó tollu, ékes szavu s a nemzeti szabadságot ifjui hévvel lángoló szónokot.

mely testemre nehezkedni fog, utolsó esőkjaimmal is ezt a földet fogom elhalmozni! Életemben pedig ennek a drága földnek csak azt, csak azt az egyetlenegyet kívánom, hogy a zsidóságot ne üldözze, mert e nélkül nem lehet soha virágzó országgá!

Ha ön, t. Felvidéki uram, jó hazafi — a mit kétségbe nem vonok — úgy kívánja ön is ezt!

Es ti, édes jó ismerős és ismeretlen barátaim, honfitársaim ne tántorítottatok el magatokat ama néha-néha föl-fölbukkanó „leplezés-séktől.“ Nem látjátok, hogy ezek a világszerte széjjel üldözött emberek, hozzátok hasonlóan, szeretik azt a hazát, melynek párja nincs e világon, melynek levegője nem türi meg a leplező miazmát az intoleráns gondolkodást!

Klein Simon dr.

Vármegyei ügyek.

Rendkívüli közgyűlés. Folyó hó 17-én gyéren látogatott rendkívüli közgyűlése volt a t. vármegye közönségének, — mely alkalommal a Sátoralja-Ujhely r. t. város képviselőtestületéből kisorsolt városatyák helyeinek választás utján történő betöltésére a vármegyei törv. hatóság *Fereny Elek dr.* bizottságot választotta meg egyakarattal és küldötte ki a választásra elnökül. — A választás határnapját az alispán fogja ki-tűzni.

Az alispán havi jelentéséből, melyet a közig. bizottság f. hó 14-iki ülésén tudomásul vettek, felemlítjük, hogy *Gáthy Géza* tb. szolgabíró és közig. joggyakorló, kit a főispán Tokajba helyezett át Sátoralja-Ujhelyből a közszolgálat érdekében, hivataláról lemondott, — *Jelenek Gyula* ujhelyi szolgabíró pedig, egészségének helyreállítására, három havi szabadságot kapott.

A Bodrogköz helységeiben osztálygyűléség szimptomái mutatkoznak, mely tünetek, a főszolgabíró jelentése szerint, a legutóbb lezajlott országos képviselőválasztás kikésereidéseire vezethetők vissza.

Ujjászervezkedés. A közigazgatási bizottság f. hó 14-én tartott ülése alkalmával titkos szavazás utján újjáalakította újjá kebelében a következő választmányokat, bíróságokat; küldöttségeket, albizottságokat és tanácsot:

Fegyelmi választmány: Rendes tagok: *Mailáth József* gróf, *Meczner Gyula*. Póttag: *Meczner Béla*. Az állami közegekből rendes tagok: *Hönsch Dezső*, *Talapkovics Vazul*. Póttag: *Beregszász István*.

Erdőügyi albizottság. Elnök: *Meczner Gyula* id. Alelnök: *Sennyey Miklós* br. Tag: *Meczner Béla*.

Vármegyei pótadók- és utadó ügyekben felszólaló küldöttség. *Fejes István*, *Meczner Gyula* id., *Meczner Béla*, *Sennyey Miklós* br.

Gyámügyi fellebbviteli küldöttségbe. Rendes tagok: *Fejes István*, *Meczner Gyula* id. Póttag: *Sennyey Miklós* br.

Másodfoku erdei kihágási bíróság. Rendes tagok: *Fejes István*, *Hadik-Barkóczy Endre* gr., *Meczner Béla*, *Mailáth József* gr. Szakértők: *Baján Imre*, *Csöke József* dr., *Malonyay Ferenc*, *Philipp Károly*.

Mezőgazdasági munkások és mnnkaadók közt felmerült vitás ügyek elbírálására ala-

Az ünnepség műsorának tovább pontjai a következők voltak: *Magyar ábránd* (kedvelt nepszöveg), zongorára szerző: *Székely V.*, előadta: *Hidegkői Margit* úrhölgy. 6. *A vén cigány* *Farkas Imrétől*, szavaltta: *Debreczeni Jolán* úrhölgy. 7. *Tavaszi elmúlt*, dalfűzés *Lányi E.*-től, előadta: a főiskola énekkar. 8. *Arpád siri álma*, *M. Kovács Gyulától*, szavaltta: *Nyitrai Lajos* hittanhallgató. 9. *Te, szívem piei kincse* (magándal), énekelte: *Rimanóczy Ella* úrhölgy. 10. *Utolsó szó az Istenhez* *Eötvös Károlytól*, előadta: *Ráczkői János* hittanhallgató. 11. *Magyar népdalok*, tilinkón előadta: *Meczner Sándor* dr. jogtanár. 12. *Himnusz*. — Az ünnepség 3 óra hosszáig 3-6 óráig tartott, részint az *Eötvös K.* előadásának hosszúsága, részint a miatt, hogy a lelkes közönség a gondos előkészületről tanuskodó, művész színvonalon álló, az ünnepség fényéhez mindenben méltán illő előadásokat majdnem kivétel nélkül megismételtette; így adott elő aztán az ifj. énekkar másodikor remek *Kuruc dalokat*, így szavaltta el *Debreczeni Jolán* kisasszony „*A vén cigány*“ értelmes, meleg, szívhez szóló előadása után „*A kis kadett*“ szomorú történetét, így kellett *Meczner Sándornak* újabb sorozattal megtoldani gyönyörű tilinkó-előadását. *Eötvös Károlyt* nagyon kellemesen érintette, hogy az ő *Baltoni utazásából* is fölvettek egy remek részletet a műsor pontjai közé; láthatóan gyönyörködött egy művészi előadásokban, mint az ifjúság hazafias érzésének, lelkesedésének erőteljes megnyilatkozásában,

Kitott albizottság. Rendes tagok: *Andrássy Sándor* gr., *Meczner Gyula* id., *Meczner Béla*, *Nagy Barna*. Póttagok: *Lehoczky Endre*, *Molnár Béla* dr., *Mailáth József* gr., *Sennyey Miklós* br.

Fogház felügyelői bizottság. Rendes tagok: *Dókus Gyula*, *Meczner Gyula* id. Póttagok: *Fejes István*, *Meczner Béla*.

Tanügyi és tanítói nyugdíjalpra ügyelő választmány. *Meczner Gyula* id. és *Lehoczky Endre*.

Kórházakat vizsgáló küldöttségek. a) A Sátoralja-Ujhelyben levő zemplérvármegyei közkórház vizsgálátára: *Fejes István*, *Meczner Gyula* id. b) a n-mihályi- és homonnai közkórházakra: *Lehoczky Endre*, *Vladár Emil*. c) a sárospataki főiskolai- és községi kórházakra: *Meczner Béla*, *Molnár Béla* dr. d) a király-helmeczi hasonszenvi „*Mailáth*“ magánkórházra: *Sennyey Miklós* br., *Meczner Gyula* id.

A közegészségügyi bizottság kiegészítőseül az 1876. évi XIV. t.-c. 163. §. alapján: *Hönsch Dezső* kir. főmérnök és *Szokolay Emil* műszaki tanácsos, *Widder Gyula* gyógyszerész.

Törvényhatósági központi ipartanács. Rendes tagok: *Ehlert Gyula* és *Behyna Miklós*. Póttagok: *Gyarmathy Béla* és *Zombory János*.

Amerikába kivándorolt a múlt évi dec. hó folyamán vármegyénk öt járásából* 205 egyén, visszajött: 89. — Itt említjük fel, hogy, a kir. főügyész helyettes jelentése szerint, vármegyénk-ből 7200 folyamodás adódott be amerikai útlevélért. — A járásk főszolgabírónak kötelességévé tette a közig. bizottság, tegyenek jelentést arról, hányan vándoroltak ki a múlt évben Amerikába útlevéllel és hányan útlevél nélkül?

A közegészség állapota rossz volt a múlt hónapban, mert a heveny-betegségek közül 411 képezte hivatalos bejelentés tárgyát. Az 1901. egész évfolyamán volt a bejelentett betegségek száma: 3127, vagyis 1200-al több, mint az 1900. év folyamán.

Az egyenes állami adók befizetése, az elmúlt év egész folyamán kedvező volt vármegyénkben, mert dacára annak, hogy a termés nem volt jó közepes, mégis befolyt az évi adó-előírásnak $\frac{1}{10}$ része — és pedig befolyt minden legesekélyebb törvényes kényszer alkalmazása nélkül: 2,502,721 K. 33 f., most több, mint az 1900. év folyamán, 4023 K. 89 f.-el; hátrálékban maradt 1901. dec. 31-án: 488,312 K. 14 f., most kevesebb, mint egy évvel ezelőtt: 46,385 K. 15 f.-el. — Az 1901. évi dec. havi befizetés pedig volt: 237,566 K. 75 f. most több, mint az 1900. évi dec. hó folyamán, 12,589 K. 58 f.-el.

Rablétszám. A s.-a.-ujhelyi kir. törv. szék kerületi börtönében a múlt évi dec. havi rablétszám 272 volt, ebben elítelt 254. Az egész évi rablétszám volt: 1213, ebben elítelt 941, az elítéltek szabadságvesztése 100,691 nap hosszúra terjed. — Az ujhelyi környékből szőlők felújításához importáltak 330 rabmunkást. — A rabegészség állapota kitűnő, a mi egyfelől a *Löcherer Lőrinc* dr. főorvos kiváló szakértelmének, másfelől pedig a *Schweitzer János* fogházfelügyelő éberségének tudandó be érdemül. Az utóbbi ügyis, mint „az önfeláldozás, pihenést nem ösmerő munkásság és vasszorgalom“ példányképét tüntette fel a jelentés, a miért is „a

* Öt járásból nem érkezett jelentés. Szerk.

Este 8 órakor a városháza termeiben folytatása volt a Kossuth-ünnepségnek; folytatása egyfelől a táncteremben, hol az ifjúság vidám táncra perdült s hajnalig jó kedvvel mulatott, szintén a szoboralap javára; s folytatása másfelől az étkezővő átalakított birói teremben, hol *Eötvös Károly* s a többi vendégek tiszteletére Sárospatak társadalma kedélyes vacsorát rendezett, hol jó hegyaljai bor mellett sebzéssel felköszöntőkben ünnepelték a nap hőst, *Eötvös Károlyt*, vendégtársait (pestieket, ujhelyieket egyaránt), Patak városát, főiskoláját, képviselőjét stb. *Eötvös* 3 ízben szólalt fel s mindig szellemes, tartalmas felköszöntőket mondott; boldognak vallotta magát, hogy eljöhett Patakra; minthogy szeretné Patakot s annak kincsét: főiskoláját s történelmi emlékeit közelebb megismerni, megígérte hogy közelebb hosszabb időre el fog jönni Patakra; harmadik felköszöntőjében kifejtve, hogy ő a r. kat. vallást épp úgy tiszteli, mint a maga vallását s csak a hazafiatlan, a vallás fogalmát a haza fogalmával összeegyeztetni nem tudó papságnak ellensége, — az egyik jelen volt r. kat. segédlelkészre üritette poharát. *Bajusz Józsi* bátyánk verses felköszöntőt mondott.

Eötvös Károly s pesti társai a hétfőn reggeli gyorsvonattal utaztak el Sárospatakról. Patak hálás szívébe zárja emlékeiket, a mint talán ők is meleg érzéssel tekintenek vissza Patakra!

rendkívüli érdem rendkívüli jutalmazására „ajánlotta felsőbb helyen a közig. bizottság. — Hosszasan foglalkoztatta *Fejes István* kezir. b. tag ismételt felszólalásai után a bizottságot egy szociális tünet megvitatása, hogy t. i. a „rabmunkás“-ban a bent lakó „saját szőlőmunkás“ elleneséget lát és már is hangosau kezdi gyakorolni a „ius murmurandi“-t. — *Molnár Béla* dr., *Hlavathy József*, *Dókus Gyula*, *Andrássy Sándor* gróf és *Nagy Barna* b. tagok hozzászólása után a felszólalást tudomásul vették.

A homonnai járásbeli községek azért folyamodtak, hogy törvényhatósági utadó-kötelezettségeiket az utadó minden fajtájára nézve pénzüli róhassák le (1891-től, folyvást, igás közmunkájoknak egészben. kézi közmunka-kötelezettségeiknek pedig $\frac{2}{3}$ -ad részben természetbeli szolgáltatással tettek eleget — szerk.) Kérésüket, melyet legjobb esetben is csak az 1903. évi jan. hó 1-étől lehetne teljesíteni, jelentéstétel végett kiadta a közig. bizottság a kir. áll. építészeti hivatalnak.

Galiciába kitoloncoltak a homonnai járásból az 1901. évi dec. hó folyamán öt foglalkozás nélkül ott ögyelgett lengyelországi izraelitát.

Tevékenységi kimutatások. A t. vármegye árvaszéke elintéztett az elmúlt hónapban 2583 ügydarabot, hátráléka: 194; — Ujhely r. t. város árvaszéke: 148 darabot, hátráléka: 27.

Kinevezés. *Kálnásy László* végzett joghallgatót ideiglenesen joggyakorlóvá nevezte ki a főispán.

Hirek a nagyvilágból.

A dél afrikai háború az angoloknak eddig nem kevesebb, mint 1800 millió koronájába került és minden muló nappal többre kerül $5\frac{1}{3}$ millió koronával. Ez a körülmény is sietteti a béke megkötésére irányuló tárgyalásokat.

Németország és Anglia között a diplomácia helyzet egyre feszültebbé válik. *Bülow* gróf német államkancellár és *Chamberlain* angol gyarmatügyi miniszter ország-világ előtt le-szóltatták egymást alaposan. Ország-világ kíváncsian lesi-várja: kinyújtja e kezét *Vilmos* császár *Bülow* védelmére, vagy pedig végképp el-ejti?

Fekete himlő. Bécsben egy betegápolónő fekete himlőbe esett. Mindent megtettek, és a legszelebb körben, hogy a borzasztóan ragadós bajnak, mely rendszerint halállal végződik, elejét vegyék.

Kínában az osztrák-magyar helyőrség és japáni katonák között véres összeütközés volt. Egy japáni elesett.

Hirek az országból.

Szóll Kálmán főminister Bécsbe utazása alatt a múlt héten veszedelmesen megbetegedett. Mellének baloldalán igen rossz indultu kelés jelenkezett, a mi miatt Bécsben operátatásnak vetette magát alá. Azóta láza megszünt, sebe kedvezően hegedt, úgy hogy Budapestre tegnap haza érkezvén, ma már ismét zavar nélkül intőzi az ország dolgait.

Sándor, szerb király, kiengesztelődött magyar földben nyugovó édes atyja, *Milán* király, szellemével. Bejelentette, hogy a magyar király jóvoltából készült siremlék felavatásának gyászos alkalmára f. évi febr. 8-án ellátogat Krusedolba* a szlavónia kolostorba, hol a templom kriptájában *Milán* király hamvai nyugosznak.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány az úgynevezett „beruházási kölcsön“-ből, mihelyt a nemzetközi pénzpiac viszonyainak jobbra fordulása engedni fogja, 200 millió koronát szándozik felvenni. Ez a kölcsön mindenekelőtt az állami közutakon lévő tahidaknak vas-műtárgyakkal leendő kieserélésére, ugyszintén az Ung-völgyi hadászati fontossággal bíró vasut és a székely vasutak hálózatának kiépítésére fog fordíttatni.

Konkoly-Thege Miklós országos képviselő, a nagyérdemű tudós és politikus, komárom-vármegyei másfél ezer hold kiterjedésű szép birtokát, arra a célra, hogy az állam parcelláztassa, felajánlta *Darányi* földmivelésügyi kir. miniszternek. — *Hadik-Barkóczy* Endre gróf példája mellett ime egy második utat mutató példa fő-urainknak.

Külömfélék.

Tiszteletbeli kanonokok. Ölelsége a király *Schütz* Nándor dr. sókúti és *Lehoczky* Endre szinnai rk. esperes-plébánosokat a kassai székes káptalan tiszteletbeli kanonokjaivá nevezte ki. — A jól megérdemelt kitüntetés az

* Ezt a hírt megáfolták Belgrádból. Szerk.

Folytatás a II. mellékletben.

egyház és népnevelés körül kifejtett önzetlen, hazafias működéseknél méltó jutalma. Ad multos annos!

— **Uj doktor.** Székely Áron doktorandus t. munkatársunkat, tegnap múlt egy hete, a kolozsvári tud. egyetem jogi kara, doktorrá avatta. Városunkban a jóságos Singer-bácsi, ny. izr. tanító, ha dicsekedni tudna, most már elmondhatná, hogy mind a három fia doktor. Eljének!

— **Áthelyezés.** A földmívelésügyi kir. miniszter Ligeti Leó s-pataki m. kir. állatorvost Ungvárra helyezte át, — helyére jön Fekete Jenő ungvári j. m. kir. állatorvos.

— **Az ujhelyi Kossuth-szoborr.** Karsa Ferenc t. bátyánk és érdemes munkatársunk 10 (tiz) koronát juttatott el hozánk, hogy adományát csatoljuk a „Zemplén” gyűjtéséhez. E legújabb adomány hozzáadásával a sátoralja-ujhelyi tk. pt. 14367. és 14398. sz. betéti könyveiben gyümölcsöző összeg: 246 K. 10 fillér.

— **Honvédtisztjeink bálja.** A miskolci 10. sz. honvédfelügyelőség tisztikarának bálja e hó 14-én zajlott le Sátoralja-Ujhelyben, a vármegye székházának erre az alkalomra pompásul felszerelt nagytermében, mely a falakra alkalmazott középkori divatu hadi szerszámokkal úgy mutatott, mint egy lovagkori várterem. Az elért siker várakozáson felül való volt, a mi különben a kitűnő és gondos rendezés erejéből, a miben Arnótfalvy István ezredes és Benárd Jenő őrnagy, tisztársaikkal, vállvetve működtek közre, hogy a fényes erkölcsi siker mellett a nemes cél is érvényesüljön. — A fényes sikerű bált Windisch-Graetz Lajos hercegasszony fővédőség, Hadik-Barkóczy Endre grófné, lovag Pokorny Arminné, Sennyey Miklósné báróné, Vay Tihamérné grófné, Waldboth Frigyesné báróné és Wolkenstein Osváldné grófné pártfogása mellett tartották. Esti 9 óra felé fogat fogat után robogott a vármegyeháza elébe. A pazar díszben és villamos fényben ragyogott ősi terem mihamar megtelt a város és vármegye elit-közönségével, ezek között a fényes katonai uniformis tiszték oly nagy számmal, a minél Sátoralja-Ujhelyi báli termeiben vajmi ritkán volt szerencsénk láthatni. — A hercegasszony féltíz órákor érkezett, Sennyey Miklósné és Waldboth Frigyesné bálányakkal és a Waldboth baroneszokkal, meg a D'Orsay grófkisasszonyokkal. — A hercegasszonynak terembevonulását a rendezőség valóban imponánsá tette. Arnótfalvy ezredes karján lépett ősi termünkbe Sárospatak hercegasszonya, míg előttük, két hadnagygyal, a diszmagyarba öltözött ifjabbik Mecznér Gyula és Ambrózy Agoston haladtak bokréta kamarási pálcákkal.

— Utánuk jöttek, honvéd-törzstisztek karján, Sennyeyné és Waldboth Frigyesné, utánuk szintén honv. tisztektől vezetve, D'Orsay Irma és Mariska gróf- és Waldboth Irma, Ilka és Heda báró-kisasszonyok. Mindannyian persze drág-bridliáns ékszerekkel és kincset érő nyakékekkel, ragyogó báli öltözékekben. — A „Rákóczi-induló” hangjai zendültek fel hatalmasul, mikor a hercegasszony és elősoroltuk kísérete a terembe lépve, az őket főmeghajtással üdvözölt közönség sorfala között helyeikre mentek. A hercegasszony és a bálányák a terem felső részén piros drapériákból készített, nemzeti címmel ékeskedő baldakin alatt, a melynek mélyében a király mellszobra volt palma és virágok közt, foglaltak helyet. — Miután a hercegasszony a jelenvolt notabilitások és urasszonyok üdvözléseit fogadta és több urasszonyt és urhölgyet bemutatott magának, úgy 10 óra felé a bál keringővel vette kezdetét. Ezentúl a bál legkitűnőbb hangulatban reggeli 6 óráig tartott: Leányok, asszonyok egyaránt sokat táncoltak. A bálók örömszövedéneke, a petrezselyemnek, keletje ez alkalommal nem volt. — A hercegasszony 11 óra után távozott, előbb Arnótfalvi ezredesnek és a rendező tisztikarnak a bál fényes sikere felett tetszését és elismerését nyilvánítván. Végül megemlítjük, hogy a fővédő, nemkülönben a többi megjelent bálányák a figyelmes rendezőségtől gyönyörű virágcsokrokat kaptak, a táncoló hölgyeket pedig szép művi és miniatűr alakban az ezred tisztikarának fényképesoportját magában foglaló értékes táncrenddel lepték meg. — A bál, mint előbb említettük, reggel 6 órákor ért véget s a három négyest két kolónban 40—45 pár táncolta. — Társaságunk és a vendégek előkelőbbjei sorából, kik jelen voltak, a következők neveit jegyeztük fel:

Arnótfalvy István ezredes, Berzeviczy Egyed cs. és kir. kamarás, Benárd Jenő őrnagy, Dókus Gyula cs. és kir. kamarás főjegyző, Gorcey Pál gf. cs. és kir. huszárszázados, Hadik Béla gf. főispán, Keresztessy Lajos kir. vizsgálóbíró, Katinsky Geyza plébános, Lengyel Manó őrnagy, Marosi Károly őrnagy-hadbíró, Molnár Béla, Mecznér Gyula id., Matolai Etele alispán, Schultheisz Emil alezredes, Sennyey Miklós br., Sennyey István br., Szmeccsányi Béla cs. és kir. kamarás, Waldboth Ödön br. stb.

A jelen volt hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Adametz Emília, Ambrózy Nándorné, Arnótfalvy Istvánné, (Miskolcz) ifj. Bajusz Jó sefné, Benárd Jenőné, Dókus Gyuláné, Dókus Lászlóné, Dienes Istvánné (Kis-Azar) Danek Leoné, Egyed Józsefné, Gortvay Aladárné, Gyuth Nándorné Hönsch Dezsőné, Harkányi Aladárné, Kantha Józsefné dr.-né, Krasznopolszky Ferencné, Karsa Kálmán, Cs. Molnár Leoné, Molnár Béláné, Mecznér Gyuláné id., öz. Nagy Béláné, Neubauer Miksáné, Stépán Gáborné (Málca), Putnoky Istvánné (Eger), Remenyik Józsefné (Heves), Reviczky Jenőné (Homonna), Sennyey Miklósné br.-né (Erzsébetanya), Szerdahelyi Vincéné (Rad), öz. Szakács Gyuláné, Thuránszky Lászlóné, Thuránszky Zoltánné dr.-né, Wiczmándy Ödöné (Butka) Windisch-Graetz Lajosné hercegasszony, Waldboth Frigyesné br.-né (Tolcsva), stb.

Leányok: Adametz Gizella Ambrózy Margit, Arnótfalvy Stefánia (Miskolcz), Berzeviczy Louisane (Tallya), Dienes Marcsa (Kis-Azar), D'Orsay Irma, D'Orsay Mariska grófkisasszonyok (Budapest), Füzesséry Ella (Füzessér), Hönsch Ica, Isépy Gizi, Isépy Sári, (M.-Izse) Mecznér Icu, Nagy Margit, Stépán Ida, Stépán Róza (Málca), Polányi Rózsa, Remenyik Leoné (Heves) Schröder Margit, Szent-Györgyi Sarolta, Szerdahelyi Adrienne (Rad), Spiellenberg Sarolta, Wiczmándy Marianne (Butka), Waldboth Irma, Waldboth Ilka, Waldboth Heda bárókisasszonyok (Tolcsva)

— **Az izr. nőegyesület bálja.** Az ujhelyi izr. nőegyesület tegnap éjjel tartotta szokásos tánemulatságát a városi színházban. Az előző évek báljainak sikere után nem kételkedünk, hogy az idei mulatságról is a legjobbat fogjuk feljegyezhetni.

— **Felolvasó est.** A sátoralja-ujhelyi reformátusok jan. 16-ik felolvasó estéje nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le. A XCIII. dicséret elnevelése után Harsányi István s-lelkész mondott magas szárnyalású, buzgó imát, mely után felolvasást tartott a „vallásos irányú felolvasó esték céljáról és hasznáról.” E szépen átgondolt és kidolgozott felolvasás az est fénypontját képezte; látszott felolvasón s kitűnő felolvasásból, hogy nagy lelki gyönyörűséggel foglalkozik a katedrán kívül is a hívek vallásos érzésének fejlesztésével; felolvasását ama határozott kijelentéssel végezte: hogy a vallásos irányú felolvasásoknak nem az a célja, hogy a ker. felekezetek között levő ürt nagyobbá tegye, hanem hogy inkább a valódi krisztusi elvek alapján áthidalja, miután mindnyájan egy Atyának gyermekei s egy Krisztusnak megváltottai vagyunk. — Ezután a polg. isk. ev. ref. vallású növendékei énekeltek el Keresztés József XLVI. szoltárát Deák Gerő dallamára. — Majd Nagy Béla törv. sz. jegyző szavalta Arany János „Pázmány lovag” című költeményét. Bár Nagy Béla urat először volt szerencsénk hallani a felolvasó-estéken, mint szavalót, de valóban megbűvölt kedves előadással; különösen Pázmány lovag indulatossá adta vissza, hogy vele a hallgatóságot mindvégig a legderültebb kedélyhangulatban tartotta. Most ismét a polgári iskola ev. ref. vallású növendékei énekeltek a megújítandó énekeskönyvhöz kiadott gyűjteményből Palesztrina dallamát. — Ezután Somogyi Bertalan gimnáziumi tanuló szavalta el Pósa Lajos „Hazához” című költeményét; előadása nem közönséges szavalásbeli jártasságról tanúskodik — Majd Fedák István gazd. egyesületi titkár énekelte el Kálmán Farkas hírneves zenesztárnak a megújítandó énekeskönyvhöz kiadott gyűjteményben megjelent egyik szép énekét; végtelen sajnálattal vettük, hogy ezúttal makacs rekedtsége miatt nem gyönyörködhetünk a maga teljességében Fedák úr szép férfias baritonjában. — Végül Székely Ilona polg. iskolai növendék szavalta el Jámbor Lajosnak „Az irgalmas szamaritánus” című költeményét. Kedves előadása s maga a jól választott vers, mely hatást tett a hallgatóságra. — Az estét gyülekezeti ének zárta be, mely után a hallgatóság egy hasznosan eltöltött óra emlékével távozott. Egy jelen volt.

— **Házasság.** Beck Sámuel és neje Erdő-Bényéről lapunk útján is tudatják, hogy Ilonka leányunk f. hó 21-én, délelőtt 11 órákor, tartja egybekelését Spitzer Jónással az erdőbényi anyakönyvi hivatalban. A házasság ugyanaznap d. u. 3 órákor fog az izr. templomban megáldatni. — A közbecsülésnek örvendő Beck-családot f. hó 21-iki örömmünnepe alkalmából bizonyára igen sokan fogják felkeresni szerencsekívánataikkal (távíró állomás: Tolcsva) Mi ezen az uton küldjük előre legjobb kívánatainkat az örömszülőknél és a boldog jegyeseknek.

— **Művész-hangverseny.** Alberty W. a m. kir. opera tagja, vidéki körútjában Ujhelyben is ellátogatott. F. hó 16-án tartotta a színházban hangversenyt. A kis számú, de műértő közönség nagy élvezettel hallgatta mindvégig Alberty kiváló tenor hangját, mely minden ének számában főlészen érvényesült. Közre működött még König Péter zongoraművész, ki sa-

ját szerzeményeiből játszott, továbbá Knöpfler Alfréd ki gondokán játszott szublimisul. A programon hirdette volt Fűredi Sándor tanár hegedűjátéka elmaradt.

— **Halálozás.** Teljes részvétellel közöljük, hogy Matterny Andorné szül. Bukovetzky Irén úrnő, a jó feleség, anya, hálás gyermek, szerető testvér és rokon, Szerencsen, folyó hó 14-én, reggel 5 órákor, életének 26 ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Halálát férje és kit kis fia siratják. Áldás hamvaira!

— **A „függetlenségi kör” tánemulatsága.** A nem rég alakult ujhelyi függetlenségi kör, mint már jeleztük is, első tánemulatságát f. hó 11-én rendezte a városi színházban és pedig teljes sikerrel, mivel a jókedvű mulatságon nagyszámú közönség vett részt és mulatott a reggeli órákig. A szép összeget tevő tiszta jövedelmet felerészben a sátoralja-ujhelyi „Kossuth szobor-alap”, felerészben pedig a berendezkedő kör céljaira fordították.

— **Felismert halott.** Budapestről írja tudósítónk: F. hó 11-én a Budapestre érkezett 703. számú gyorsvonat egyik másodosztályú kocsijában meghalt egy ismeretlen férfi. Most megállapították, hogy az ille ő Rollay István sátoralja-ujhelyi születésű 56 éves, nőtlen gyógyszerész, a lugosi gyógyszerész-tulajdonosa. — Szegegy Pista! Isten nyugtassa!!

— **Bőjti mulatság.** Az ujhelyi „dalárda” értesülésünk szerint a bőjten tánemulatsággal egybekötött hangversenyt szándékozik rendezni, a melyen való közreműködésre a székes főváros valamelyik illusztris művésznőjét is fel fogják kérni.

— **Hó — jég.** Már-már azt hittük, hogy az orgona rügyfakadása, meg a mogoróbobok virágzása az idén leafoolja azt a régi böles mondást, hogy „a természetben nincs ugrás” — és szinte készültünk már átugrani az őszből a tavaszba — tél nélkül, mikor véletlenül-váratlanul f. hó 16-án arra ébredtünk, hogy Tólapónak a legsűrűbb szitája vagy 2—3 c/m-nyi havat szitált alá, a viráglocsoló kannákba meg a vizet belefagyasztotta. Szóval három napja, hogy a tél ajándékai, hó meg a jég, birtokunkban. A Bodrog erősen zajlik, úgyhogy a hidason szekerekkel a „szotyá” miatt a vajdácski révén tegnapelőtt már nem lehetett átkelni. Ha így tart: még az idén koresolyázhatunk is!

— **Lopás.** Tegnapelőtt reggel a Csillag-utcában, B. törvényszéki jegyző lakásán, vakmerő lopás történt. A eseléd ugyanis az udvaron két nagy értékesebb szőnyeget porolt s e közben, kis időre ezt a munkát félbe hagyva, bement a szobába. Mire kisidő múlva ismét kijött, a szőnyegeknek már hült helyét találta. A rendőrségnek az esetről jelentés tétetvén, a nyomozást azonnal megindították, eddig, sajnos, eredménytelenül, habár a rendőrség úgy vélekedik, hogy a lopást a város déli határán tanyázó kőboreigény-bandából a városba besurranó ügyes és merész tolvajok követték el. B. lakásán alig egy év óta ez már a második lopás. Akkor a besurranó tolvaj a nyitott szobából ékszereket tulajdonított el.

— **A nagymihályi takarékpénztár igazgatósága,** a Sulyovszky István elköltözése folytán megüresedett ügyvisi állásra Eperjessy Lajos dr.-t választotta meg. A fiatal tehetséges ügyvédöt egyszersmind Széchenyi Imréné gf.-né uradalmi ügyészévé nevezte ki.

— **Talált hulla** E hó 15-én a „Káté”-szőlőhegy felé vezető uton, öz. Bessenyeyné tanyája közelében, az utszéli árok vizébe fagyva, egy fiatal nő hulláját találták, melyet a rendőrség a köztemető halottas kamarájába szállított. A hullában fölismerték Vojtkó Julianna 25 éves ügyefogyott leányt, a ki kiskora óta epileptikus rohamokban szenvedett. A hatósági orvos véleménye szerint a hirtelen beállott fagyos időben, egy olyan roham okozta halálát.

— **A világ vége.** A firmamentum kutatói, a csillagászok és fizikusok közt mindig találkozik valaki, a ki megpróbálja a világ közeli végét. Öreg földünk mindezen katasztrófák terminusait szerencsésen átélte. Most azonban a leghíresebb csillagvizsgáló, a kaliforniai Lick-observatorium igazgatói, tehát komoly, tudományos emberek rémitgetnek egy újabb katasztrófával. Ezek az urak egy hatod nagyságu napot fedeztek fel, melyet már el is kereszteltek Groombridge-nek. Ez a nap, emberi felfogást meghaladó sebességgel mozog, másodpercenként 240 kilométert téven meg. Ez még nem volna baj, de az már változtat a dolgon, hogy ezzel a sebességgel egyenest a mi földünknek tart. Hogy földünknek ez az ellensége mennyire van tőlünk, ezt a tudós urak nem mondják meg, pedig ez volna a legfontosabb. S hogy az ég miriád csillagai közül éppen a mi kis földünket keresse ki: lóditson rajta egyet a csillagok mélyei igazgatója.

Kísérletek, eredmények. A meghülésből eredő csusz-és köszvényes fájdalmak legkínzóbb megbetegedésének nevezetük már azért is, mert olykor egész éftizedik tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly beteg igen súlyos baját is meggyógyítja, kik 10-15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyítást, sőt enyhülést sem tudtak találni. - E szer a hirneves **Zoltán**-féle csusz kenőcs, melyet **Zoltán Béla** budapesti gyógyszerárában (Sétator utca és Szabadságtér sarok) készítik és a melyről bel- mint külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irta bizonyítja, hogy e szer hatásban felülmúlhatatlan.

Legnagyobb gyémánt. Durbonban (Fokföldön) eddig páratlan nagyságu gyémántot találtak. Sulya 275 gramm, színe kissé sárgás, de értékét mégis óriási összegre, circa 3-millió koronára becsülik. Hogy ez mily nagy összeg, kitűnik abból, hogy ezen árért 5-millió doboz valódi Réthy-féle pemetefü-cukorkát lehet venni.

Irodalom.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat nagy irodalmi vállalata, a „Magyar Remekírók” gyűjteménye, melyet az utóbbi hetekben az egész hazai sajtó mint rendkívüli irodalmi eseményt ismételtelen üdvözölt, — mint értesülünk — február hó elején indul meg 5 kötetes első sorozatával. Ez első sorozatban a következő kötetek foglaltnak: Arany János munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Reidl Frigyes; Tompa Mihály munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Lovay József; Vörösmarty Mihály munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Gyulai Pál; Garay János munkái, válogatva sajtó alá rendezte: Ferenczy Zoltán; Csiky Gergely színművei, válogatva sajtó alá rendezte: Vadnay Károly. Ez az 5 kötet is mutatja, hogy a Franklin-Társulatnak milyen becses vállalata ez a Magyar Remekírók gyűjteménye és hogy a sajtó alá rendezéssel oly nevetek bizott meg, mint Gyulai Pál, Lovay József, Vadnay Károly és Ferenczy Zoltán. A Franklin-társulat emez újabb vállalatával is beigazolja, hogy méltó arra az előkelő helyre, melyet irodalmi intézeteink között elfoglal. Az egész gyűjteményt 11, ötkötetes sorozatban, vagyis 55 kötetben fog megjelenni és pedig évenként két sorozat, vagyis 10 kötet. Az egész munka ára 220 korona, de a Franklin-Társulat lehetővé tette, hogy a munka csekély havi részletekben is be legyen szereshető. Megrendelést elfogad a kiadó és Sátoralja-Ujhelyben Lovay Adolf könyvkereskedése.

Uj Magyar Shakspeare. Igazi irodalmi eseményként ünnepeheljük azt az örvendetes híradást, hogy a Franklin-Társulat az új esztendő elején a teljes magyar Shakspeare-tel kedveskedik a magyar könyvpiacnak. A kiadás a „Magyar Remekírók” alakjában jelenik meg s a maga egészében igyekszik ehhez a gyűjteményhez simulni. Hat vaskos kötet lesz ez a gyűjtemény, első világrendelmi kiegészítője a „Magyar Remekírók” könyvtárának. Ara is a magyar klasszikusok után igazodik, s a hat erős kötet — körülbelül 220 iv — bolti árát a kiadótársulat díszes kötésben 30 koronában állapította meg ama köteleessége tudatában, hogy a Kisfaludy-Társaság teljes Shakspeare-jét mindenkinek hozzáférhetővé kell tennie. Sőt még tovább is megy. A „Magyar Remekírók” minden előfizetője e hat kötet rendkívüli kedvezményképp husz koronáért kapja ugyanazon könyvkereskedőnél, hol a „Magyar Remekírók”,-ra előfizetett. Kézbeillő, olesó, népszerű kiadás lesz ez, a melyben még nem jelent meg Shakspeare magyarul. Örömmel várjuk az új Shakspeare-t, megtermékenyítőjét minden irodalomnak. A kiadótársulat pedig kulturális célokat is szolgál, midőn Shakspeare-t, melynek teljes magyar példánya eddig 100 koronába került — husz koronás ár mellett hozzáférhetővé teszi a „Magyar Remekírók” előfizetőinek.

Egyesületi élet.

A sátoralja-ujhelyi izr. beteg-segítő egyesület t. hó 12-én tartotta 25-ik rendes közgyűlését **Reichard Ármán** elnökle alatt.

A titkári jelentésből kitűnik, hogy ez a derék egyesület a legutóbbi évben 500 K.-át költött orvosi vényekre és fürdőkre. Az egy. orvos, **Stern Ármán** dr. városi alorvos, teljes odaadással, lelkiismeretes gondossággal gyógyította az egy. betegeit, minek egyik tanubizonyossága, hogy nem kevesebb, mint 700 recipét állított ki. A közgyűlés egyakarattal választotta meg újabb 3 évre egyesületi orvossá, a többi tisztviselők mandátuma csak a következő évben jár le.

A közgyűlés foglalkozott még az egyesület 25 éves fenállásának miként történő megünneplésével, mivelégből az elnök ajánlata 40 tagból álló vigalmi bizottság küldetett ki. Mint hírlik már is egy nagyobb szabású bankét rendezésében állapodtak meg.

Fájdalom, egyesület, nemes intenciói dacára sem részesül kellő pártolásban; annyira nem, hogy ez az éve is deficitel záródott. Az általános pangás, nyomott gazdasági viszonyok és az a körülmény, hogy nemessziv emberbarátaink nagyon is sok irányban vannak igénybe véve: idézhetik elő az egyesület szük anyagi helyzetét.

Kívánatos, hogy a hölgyek, kiknek minden jó és nemesi iránt érző szívük van, a jótékony oltárára szánt fillérekből nyújtsanak az egyesületnek is némi áldozatot. (K. A.)

A sztropkai társaskör — írja levezelőnk — **Bárczy Benedek** elnökle alatt t. hó 12-én tartotta meg rendes évi közgyűlését.

A közgyűlés megnyitása után **Unghváry Ede** hosszabb beszédben ösmertette a társaskör történetét az alakulástól a mai napig. A társaskör csaknem 20 éven át tengődött, míg végre a múlt év folyamán virágzásnak indulva oly szép eredményt mutatott fel, melylyel ha nem is pótolta a régi mulasztást, de minden esetre megépítette a társaskörnek azt az alapját amely immár meg nem ingadható többé. Egy év alatt a társaskör hemesak hogy szép könyvtárt alapított, de ezenkívül több rendbeli jótékonytságot is gyakorolt. És mindemellett 31 K. tiszta jövedelemmel záródott le a háztartás évi mérlege, mely összeg, mint tartalékalap postatakarék-pénztárba helyeztetett. A sztropkai társaskör ott a határszélén fontos szerepkört tölt be, mert a társulás, szórakoztatás és jótékonytságot gyakorlása mellett a magyarosításnak is legelőrebb öre. — E népes közgyűlésen jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott **Haraszthy József** vármegyei utmesternek, ki 119 K. értékű díszkötésű könyvet ajándékozott a társaskörnek; továbbá **Lantos János** szolgabírónak is szép számú könyvek adományáért. — A leköszönt tisztikart újból megmarasztották egy évre. — A vigalmi bizottság jelentése szerint febr 9-én lesz a társaskör farsangi tancmúltsága.

Nyilvános számadás és nyugtató.

A Sátoralja-ujhelyi szegény izr. isk. gyermekeket segítő egyesület által 1901. évi dec. hó 31. napján rendezett batyubál

bevétele	112 kor. 87 fill.
kiadása	421 kor. 95 fill.
Marad tiszta bevétel	770 kor. 92 fill.

Felülfizettek: 20 koronát: **Wallis Gyula** gr.-né; 16 koronát: **Ferenczy Elek** dr.; 14 koronát: **Kun Frigyes**, **Thuránszky Zoltán** dr.; 10 koronát: **Csernyitzky István**, **Dókus Gyula**, **Kincsesy Péter**, **Pekáry Gyula**; 8 koronát: **Gutman Izrael**; 6 koronát: **Ambrózy Nándor**, **Erényi Manó** dr., **Gál Mór**, **Grosz Dezső** dr., **Fuchs Jenő**, **Haas Adolf**, **Kellner Soma** dr., **Reichard Mór**, **Róth Bernát**, **Róth József**, **Schön Sándor**, özv. **Schwarz Bernátré**, özv. **Schwarz Mórné**, **Székely Elek**; 5 koronát: **Blumenfeld Adolfné**, **Halász József**, **Hönsch Dezső**, **Lóvy Adolf**, **Teich Zsigmond**; 4 koronát: **Blumenfeld József**, **Blumenfeld Lajos**, **Keleti Jenő**, **Nagy Sándor** dr. (Budapest), **Pilissy László**, özv. **Révész Miksáné**, **Rosenberg Sámuel**, **Vass József**, özv. **Waldmann Adolfné** dr.-né, **Weisz Kálmán**, **Zinner Adolf**, **Szóllósi Lipót** dr. (Munkács), **Rosenthal Sándor** dr., **Adler Vilmos**, **Bettelheim Márton**, **Grünbaum Simon**, **Zinner Henrik**, **Ligeti József** dr., **Davidovits Adolf**, **Koavs Bernát** dr., **Róth József** dr., **Szücs Jenő**, **Moskovits Vilmos** dr., **Fried Lajos** dr., **Haas Lipót**, **Arnótfalvy Tivadár**, **Biró Pál**, **Schön Vilmos** dr., **Widder Gyula**, **Wilhelm Henrik**, **Reichard Lajos**, **Reichard Salamon** dr., özv. **Kornstein Mórné**, **Ehrlert Gyula**, **Grünbaum Márkus**; 3 koronát: **Klein Andor**, **Vértesi Zsigmond**, **Reichard Ármán**, **Besseney Zénó** dr., **Waller Aladár**, **Reichard Gyula**, **Davidovits Jenő** dr.; 2 koronát: **Klár Andor**, **Wessely Mór**, **Ligeti Ignác**, **Havas Bertalan**, **Fleiszner Frigyes**, **Lichtenstein Jenő** dr., **Hirsch Albert**, **Reichard Dénes**, **Rosenberg Bernát** dr., **Nagy M. Géza**, **Nagy Albert**, **Káta Mór**, **Alexander Vilmos**, **Szepessi Arnold** dr., özv. **Kornstein Ignác**, **Haas Fülöp**, **Friedmann Ármán** dr., **Bariss Árpád**, **Keresztessy Lajos**, **Czakó Ignác**, **Székely Albert** dr., **Schön Hugó** dr., **Fried Samu** dr., **Klein Jakab** dr., **Krasznapszky Ferenc**; 1 koronát: **Bernáth Béla**, **Ligeti Albert** dr., **Neuwirth Adolf**, **Klein Géza**, **Kérészy Gyula**, **Zsoldos Benő** ifj. — Fogadják a nemeslelkü adakozók és felülfizetők az egylet legmélyebb és hálás köszönetét. Sátoralja-ujhely, 1902. január 15-én.

Zinner Adolf, s. k. egyl. pénztárnok.

Kün Frigyes, s. k. egyl. elnök.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Alólirott mély hálával levén eltelve azon lelkiismeretes, az emberiség iránt igaz szeretetben nyilvánuló ápolatásomért, a melyben súlyos betegségemben a nagymihályi vármegyei kórházban, ezen minden tekintetben kitűnő intézetben, **Kerekes Pál** dr. és **Widder Márk** dr. urak részéről, valamint a **Veres-Kereszt nénikéi** rézzéről részesültem: ezen hálámnak szavakkal vissza nem adható kifejezését ez uton kívánom nyilvánossá tenni; Isten áldását kérve az emberiség javára munkáló intézetre és annak összes személyzetére!

Sátoralja-Ujhely, 1902. január 17.

Nagy Lászlóné,
sátoralja-ujhelyi lakos.

„Trilby” persajó

Főraktár: **Gyarmathy Béla** Sátoralja-Ujhely.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: **Molnár Gyula**. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

Felekezeti tanítók figyelmébe.

A t. vármegye által a tanítóegyesületi gyűléseken megjelenő felekezeti tanítók fuvardijaira meg-szavazott összeg kiutaltatván, egyesületünk elnöke által a vármegye pénztárából felvétellett; azért mindazon felekezeti tanítók, kik a múlt évben Nagymihályon tartott közgyűlésen részt-vettek, fuvarköltsegeikről szóló (napidíj nem számítható) bélyegtelen nyugtáikat minél előbb nyujtsák be **Hodossy Béla**, e. elnökhöz.

Miniszteri rendelet a tanítóegyesület működése tárgyában.

A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi Minisztertől. 86241/1901 szám. Körrrendelet. A tanítóegyesületek működését megfigyelve, arra a tapasztalatra jutottam, hogy eltekintve a kevés számú örvendetes kivételtől, az egyesületek túlnyomó része nem fejt ki olyan tervszerű és sikeres munkásságot, a minőt az előzők tűzött fontos célok: az iskola beléletének intenzív fejlesztése, a nemzeti népnevelés virágzóvá tétele, a tanítói kar művelődési színvonalának emelése — megkövetelnek. Már az 1896. évi 67369 szám alatt kelt körrrendeletben kifejeztem, milyen nagy fontosságot tulajdonítok a tanítóegyesületeknek, a melyeket úgy kívánok tekinteni, mint a magyarországi népoktatásügyi közvélemény szószólóit és kifejezőit, ahol az eszmék és irányzások, legfontosabb nevelési és didaktikai elvek kifejezéséhez szükséges tényezők együtt működnek. A tanítóegyesületi élet fellendítése céljából indítatva érzen magam az általános megyei tanítóegyesületeket arra felszólítani, hogy saját autonóm hatá körükben, alapszabályaiknak esetleg szükséges megváltoztatásával tegyék meg a kellő intézkedéseket arra nézve, hogy a tanítóegyesületi élet a fennebb körvonalozott célokat biztosítsa. — E végből ajánlom, hogy a tanítóegyesületek munkálkodásának súlypontja a járáskörökbe helyeztessék át, melyek pedig úgy, hogy csak egyszer tartassék járásköri ülés, de az egyesület központi választmánya a körök munkásságát közös tételek kitűzése, muukaprogram kidolgozása által irányítsa. Ezen tételek a járáskör minden tagjának jóelve megküldessenek, hogy azoknak módjukban álljon az ülések tárgyával megismerkedni, azokat tanulmányozni. — A járásköri gyűlések alkalmával mindig tartassék egy gyakorlati mintatanítás; a gyűlések tárgysorozatából sohase hiányozzék egy-egy pedagógiai értekezés, népiskolai kézikönyv, avagy taneszköz ismertetése — Igyekezzenek a járáskörök előadókul olykor-olykor neves pedagóguokat, egyes kiváló szakférfiakat megnyerni, akik a nevelés tudomány újabb vívmányaival ismertetnék meg a köröket. — Szóval a járási körökben legyen a tanítóegyesületi élet kohója. Ilyen intenzív munkásság mellett teljesen elegendő, ha a körök évenként csak egyszer (legajánlatosabban tavaszkor) gyűléseznek. — Teljesen elég, ha a közgyűlések minden má-odik évben tartatnak, ehhez képest a tisztviselői kar megbízása is 4-6 évre volna kiterjesztendő. — A közgyűlésnek a szokásos és minél szűkebbre szorítandó adminisztratív teendőkön kívül további feladata lenne: a járási körök munkásságának számbavetele; az 1896 évi 67369. szám alatt kelt körrrendeletben intézőiának megfelelően pályatételek kitűzése és a központi választmány bírálati javaslata alapján a pályadíjak kiosztása; az iskola és a társadalom közötti kapcsolat erősítése. — Az egyesület központi választmánya volna az egyesületnek azon szerve, amely az egyesületi életet irányítaná s az adminisztratív teendőket végezné; e végből évenként egyszer vagy kétszer a vármegye székhelyén gyűlést tart. Közölje a királyi tanfelügyelőség ezen intézőiát a tankerületében levő általános tanítóegyesülettel oly felhívással, hogy alapszabályait saját autonóm katáskörében ezen elvek szem előtt tartásával mielőbb módosítsa s az új alapszabályokat a királyi tanfelügyelőség útján három példányban jóváhagyásom alá terjeszse. — Ez alkalommal egyszerűsíteni kívánom azon eljárást, amely eddig az állami tanítók és kisdodovonók tanítóegyesületi napidíjai és utiköltségeinek érvényesítése, kiutalása és elszámolása körül fennáll. Az egyszerűsítést oly módon kívánom keresztülvinni, hogy azon összeget, a melyet a törvényhozás a tanítóegyesületi költségekre és jutalomdíjakra rendelkezésemre bocsát az egyes tanítóegyesületek köt lékében álló állami tanítók, tanítónők és kisdodovonók számarányában, a költségvetési törvény szentesítése után, az egyes tanítóegyesületeknek évenként egyszerre ki fogom utalványozni. Az egyesületek ezen összegből első sorban az állami tanítók, tanítónők és kisdodo-

vónókat sz napidíjakat don, hogy napidíjait e vatal közre lapítja meg az egyesü nyugtakra költségek egyesület módozatait sület az ig kötel-s a k meinyolt sz vő-égemhez gek tekinte 1902. évben felhivom a hó alatt je talos, avagy alapszabály mát és kelt ról, hogy a lami tanító Végül tudá a folyó év összesen m a királyi ta zott állami vesen vesze az érdekel nézetüket v 1901. évi de

A zel oioja. A s testület „A felhívása á megindított vármegye ö gesvári ka iratot intéz tanítótestül üdvözlünk vitása érde tettétek. Eg mellett kij szivvel-léle mennél szé jából, a kö pok után áll. el. isko esatlakozás ján, Zemp nevében „N kultusz Mi lamenthez Gyünk ha gyéink össz esatlakozás helybeli és szerkesztőse gására. Kan alja-Ujhely tanítótestül Gyula s. k. s. k. tanító

Város

* **Tok** történt, hogy ban létesite nak megeng kéibe leen lefizetése el a közbizoda merének ha felebbezést sági ülés elé tette, mivel mert átenge azért nem, váhagyásra

* **Vár** t. város kép Egyk polgár gyűlést tartó tárgya volt a jezett építke tása. Többek vizsgálatát vé s egyszerűsm a közönség t az évi zárszám tassa ki és a

* **A k** költségeinek közösgnek 10 iskolára 800 300 K. seged a t. vármegye * **Az** gyéink terület szettség csete V.-Ujfalu, To hutta, B.-Olas encs községt

Meghívó.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

1902. január hó 26-án délelőtt fél tíz órákor
az intézet hivatalos helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. Igazgató, igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
 3. Az osztalék megállapítása, illetőleg a nyeresemény felosztása felett való határozathozatal s a felmentvény megadása.
 4. Esetleges indítványok.
- Sátoralja-Ujhely, 1901. december 30-án.

DÓKUS GYULA,
intézeti elnök.

Tk. 5061/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóknak Fodor Antalné, Zsán Zsófia végrehajtható szenedő elleni 104 korona 16 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a kir.-helmezi kir. járásbírósg területén lévő Kis Czigándon fekvő a kis-czigándi 338. sz. tjkvben 1075., (1341—1342), (1729—1730), 1971, (654—655/a.) hr. sz. alatt irt s B. 2. sorsz. a. Fodor Antalné nevében álló ingatlanra 633 koronában és a kis-czigándi 622. sz. tjkvben 132. hr. sz. alatt irt s Fodor Antalné nevével időközben Fodor Miklós s neje Bodnár Zsuzsanna javára ártirt ingatlanra 75 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 3-ik napján délelőtti 10 órákor Kis-Czigánd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 63 kor. 30 fillért, illetve 7 kor. 50 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett

árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. ren-delet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi november hó 21-én.

Bodnár, kir. jbiró.

Tanuló felvétetik
a „Zemplén“ könyvnyomdában
S.-a.-Ujhely, főtér 9.

A sátoralja-ujhelyi gyártelepi dal-, zene és önképző-kör

1902. évi rendes közgyűlését

f. hó 27-én délután 2 órákor

tartja meg a gyártelepi étteremben a következő sorrendben:

- a) elnöki megnyitó beszéd.
- b) a bizottság működésének jelentése.
- c) pénzügyi jelentés.
- d) a tisztviselők leköszönése és új tisztviselők választása.
- e) esetleges indítványok.
- f) zárszó.

A tagok felkéretnek, hogy minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

Az elnökség.

Tk. 8107/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-u-helyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóknak Szatmári Péter és neje Botha Mária végrehajtható szenedő elleni 256 korona 24 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg) területén lévő Lasztóczi, illetve Kis-Kázmér község és határában fekvő a lasztóczi 166. számú tjkvben I. 230/h. és 384. hr. szám alatt foglalt Szatmári Péter, továbbá ennek neje Botha Mária jogán Weisz Izsák nevében álló bel- és külbirtokra 1346 koronában; a lasztóczi 295. sz. tjkvben + 386/a. hr. sz. a. foglalt Szatmári Péter, továbbá ennek neje Botha Mária jogán Weisz Izsák nevére írott szántóföldre 74 koronában;

a kis-kázméri 41. sz. tjkvben I. 267. hr. sz. alatt foglalt Szatmári Péter és neje Botha Mária nevére írott rtrre az árverést 110 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok és pedig a lasztóczi ingatlanok az 1902. évi február hó 3-ik (harmadik) napján d. e. 10 órákor Lasztóczon a községi bíróság házánál, míg a kis-kázméri ingatlanok az 1902. évi február hó 3-ik napjának délutáni 3 órákor Kis-Kázmérban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 134 korona 60 fillért, illetve 7 korona 40 fillért és 11 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1901. évi november hó 21-ik napján.

Wieland, kir. törv. bíró.

H I R D E T M É N Y.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény és hitelbank részvényesei

a f. 1902. évi február hó 9-én délelőtt 10 órákor

=== S.-A.-Ujhelyben az infézet helyiségében tartandó ===

XXXII-ik évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

T á r g y a k:

1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők választása.
2. Igazgatóságnak évi üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottságnak jelentése.
4. Az 1901-ik évi mérleg megállapítása, a nyeresemény felosztása és az osztalék kifizetése iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Elhalálozás folytán két igazgatósági tag helyének a le nem járt működési időre — és a sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár mnghatalmazottja által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkéretik, hogy az alapszabályok 26. §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letétmenezni sziveskedjék.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1902. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNY.

A „sárospataki takarékpénztár részvénytársaság“ évi rendes közgyűlése

folyó 1902. évi február hó 9-én délután 3 órakor fog Sárospatakon az intézet helyiségekben megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet 1901. évi üzleti működéséről.
 2. Az 1901. üzletévre vonatkozó zárszámadás és mérleg megállapítása, s a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés.
 3. Az igazgatóság kebelében a lemondás folytán megüresedett egy tagsági helynek betöltése, választás útján
 4. A felügyelő-bizottság 5 tagjának megválasztása három évi időtartamra.
 5. Az alapszabályok értelmében esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.
- Kelt Sárospatakon, 1902. évi január hó 14-én.

A sárospataki takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

15,133/902. polg.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. közjegyzői állásra áthelyezett Dr. Kovaliczky Elek kir. közjegyző S.-A.-Ujhelyben működését 1902. január hó 1-ső napján megkezdte.

S.-A.-Ujhelyben, 1902. január hó 6-ik napján tartott üléséből a kir. törvényeknek.

Gedeon,
jegyző.

Fornszek,
elnök.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona n.

Méltóságos gróf Malláth József ur perbenyiki uradalmának Leányvár község határában fekvő erdő részében, ez idei vágás területén 320 drb. tölgyfa, mely kitesz 467 km. műfát, 557 méter hasáb, 442 méter dorongfát, melynek becsértéke 12,052 kor., nyilvános árverésen az Őrhegy pusztai tiszttartói irodába **folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor** legtöbbet igénylőnek oly feltétellel fog eladatni, hogy annak árát 8 nap alatt a vevő kifizetni tartozik, hol a kihasználási feltételek bármikor megtudhatók.

Diószeghy Pál,
uradalmi tiszttartó.

Meghívás.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghivatnak

az 1902. évi február hó 2-án délutáni 2^{1/2} órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XXIX. évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
 2. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
 3. Az 1901. évi mérleg és osztalék feletti határozat.
 4. Az alapszabályok 3, 6, 9, 10, 11, 16, 17, 21, 22, 28, 29, 30, 35, 39, 46, 47, 51, 55, 57, 59, 61, 62, 65, 67, 68, 69. pontjainak módosítása.
- Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámadás 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.
- A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:
46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.
- Kelt Sátoralja-Ujhely, 1902. január hó 1-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetés.

A sárospataki anyaegyházhoz tartozó Vajdácskai gör. kath. hitközség templomot óhajt építtetni, a melyre ezennel pályázatot hirdet.

Pályázni lehet az összes munkákra, vagy külön: kőműves, ács, bádgos és asztalos munkákra is.

A pályázat határideje: **1902. febr. 18.**, a helyszínen Vajdácskán.

A tervrajz és előmérleti költségvetés alólirott nál megtekinthető.

Pályázni kívánók kötelesek zárt ajánlataikat fenti időre beadni, mert később érkezett vagy adott ajánlat el nem fogadjatik.

Az ajánlathoz 5% bánatpénz csatolandó, mely a nem nyertes félnek azonnal visszaadatik.

Az építési bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatnál, tekintet nélkül a pályázati ajánlat nagyságára, tetszés szerint szabadon választhasson.

Kelt Sárospatakon, 1902. január 16. A templomépítési bizottság megbízásából:

Puza Sándor,
sárospataki gk. lelkész.

Meghívó.

A „központi takarékpénztár részvénytársaság“

SÁTORALJA-UJHELYBEN

1902. évi január hó 26-án d. u. fél három órakor

évi rendes közgyűlését

tartja az intézet helyiségében, melyre részvényeseit ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőség jelentése.
 2. Az osztalék megállapítása s nyereség felosztása tárgyában határozat hozatal.
 3. Az igazgatóság s felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
 4. A kisorsolt 3 igazgatósági s két felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
 5. Esetleges indítványok.
- S.-A.-Ujhely, 1902. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kitünő I. rendű pörkölt paprikás szalonna.

Tessék kísérletet tenni

és meg fog győződni, hogy nálam mindennemű hentes áru a legolcsóbban beszerezhető, a t. cz. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom

Friss olvasztott szalonna zsir	kilója	1 kor.	04 fill.
„ zsirnak való szalonna	„	1 kor.	04 fill.
„ zsirnak való szalonna bőrrel	„	— kor.	96 fill.
„ sós szalonna	„	— kor.	96 fill.
Füstölt szalonna tábla	„	1 kor.	08 fill.
„ „ szeletben	„	1 kor.	04 fill.
I-ső rendű pörkölt paprikás szalonna	„	1 kor.	20 fill.
Füstös kolbász	„	1 kor.	50 fill.
„ sonka hátsó	„	1 kor.	28 fill.
„ „ első	„	1 kor.	20 fill.
Füstölt karaj	„	1 kor.	12 fill.

Nagybani vételnél árengedmény.

Megrendelhető

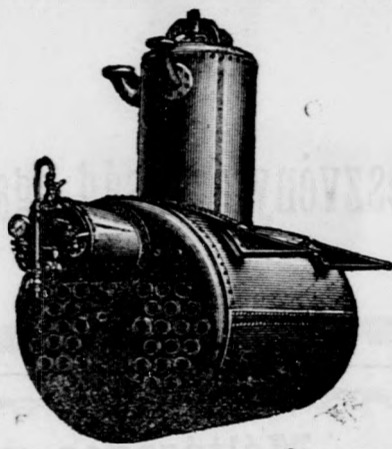
KARNER JÓZSEF,

hentes üzletében Nyiregyházán.

Előnyös árak.

Alapítva

1866

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Hirdetmény.

A szécs-kereszturi gör. kath. parókia tulajdonát képező erdőben a múlt tavaszon kieszerelt s ürméretkebe rakott botfa f. évi január hó 29-én

d. e. 10 órakor tartandó árverésen el fog adatni. Tudakozódni és jelentkezni lehet a görög kath. parókián.

Szécs-Keresztur, 1902. január 17-én.

Fedák Endre,

gk. lelkész.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Szerény igényű, a tarczali m. kir. vinczellérképezde 3 éves taufolyamán oklevelet nyert 33 éves, nős, családos egyén, ki több évig szőlő, pincze, gyümölcs és mezőgazdaságban mint kezelőtiszt volt alkalmazva, szakmáit külföldön is tanulmányozta és gyakorolta, mikről jó bizonyítványai tanuskodnak. Jelenleg is egy nagyobb telepen mint kezelő tiszt van alkalmazva, állását változtatni óhajtja azonnal vagy márczius utoljáig. Elvállal hegyi, homoki szőlők vagy a fent említett szakmák bármelyikének legujabb vívmányok szerinti kezelését. Szives megkeresések

Kascsák Endre,

Mád Zemplénmegye.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti tüveket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapesten.
• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Csipkefüggöny tisztítás.

A báli szezonra ajánlom

Guvrirozó vegyi tisztító mű ruhafestő-üzletemet.

Guvrirozni elvállalok selymet, krepet, gázt, iluziönt, düschest, mollt, batisztot, selyem csipkét és mindenféle ruhaszöveteket u. m. egész ruhákra, slafrokokra, gyermek köpenyegekre, zsipon ajakra, betéteket, diszeket és bármilyen keskeny ruhafodrokat a legsolidabb árak mellett.

Különösen ajánlom jóhirben fennálló **férfi- és női ruhatisztító intézetemet** tisztításra, hol is elfogadok mindennemű férfi-, női és gyermek ruhákat és kézi munkákat, ugyszintén mindenféle színek festésére bármilyen ruhaneműeket.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel

Rakovszky Sándor

S.-A.-Ujhely, Beresényi-u. 45. sz. a vármegyeház háta mögött,

Kezi-munka tisztítás